

Nejslavnější hlas volyňských Čechů

Ke 115. výročí narození

Charisma, nepřehlédnutelná postava, nádherný basový hlas světové úrovně a navíc český vlastenec. To jsou poznávací znaky našeho slavného operního pěvce Eduarda Hakena, který se narodil právě před 115 lety na Volyni v české rodině.

Dne 22. března uplynulo přesně 115 let od narození slavného českého pěvce Eduarda Hakena. Jeho hluboký basový hlas zná mnoho lidí a jeho nastudování Vodníka a Kecalů z Prodané nevěsty je již klasické. Volyňští Češi a jejich potomci moc dobře ví, že se tento skvostný umělec narodil na Volyni v České Sklíně. Jméno Haken a Hakenovi není pro komunitu volyňských Čechů neznámé – rodina Hakenů je rozvětvená a poměrně početná. Eduard Haken se narodil jako čtvrté dítě otci Pavlovi a mamince Františce. Po absolvování gymnázia v Lucku v roce 1928 pokračoval ve studiu na Univerzitě Karlově v Praze, kde se v letech 1929–1932 věnoval medicíně. Do Česka tehdy přišel za svým starším

bratrem Jaroslavem, který vystudoval medicínu a mladšímu Eduardovi zajišťoval existenci. Pak ale bratr MUDr. Jaroslav Haken předčasně zemřel a mladší sourozenec se musel o sebe starat sám. Již během vysokoškolských studií projevoval mimořádný hudební talent a aktivně se účastnil školních představení, večírků a pěveckých vystoupení ve sborech či při hudebních vložkách v pražských biografech. Svůj pěvecký talent si zdokonaloval soukromými lekcemi u D. Levytského. Stále se však snažil studovat medicínu, i když mu prý dělaly velké problémy povinné pitvy. Zkoušel proto i jiná studia, nic ho ale natolik neoslovilo. Ve svých pětadvaceti letech nabídl dojem, že z něj „neroste nic dobrého“, jak sám zpětně prohlásil, a chtěl opustit medicínu i zpěv. Profesor Levytský ho bez jeho vědomí přihlásil na konkurz do sboru Národního divadla, protože chtěl znát názor jiných kolegů na jeho talent. Konkurz byl více než úspěšný a Eduard Haken dostal nabídku jako sólista začátečníka

Slovo redakce

Vážení čtenáři, s radostí jsem připravovala číslo, které se věnuje nedožitým narozeninám známého operního pěvce, volyňského Čecha Eduarda Hakena. Čím déle jsem studovala různé zdroje, včetně televizních záznamů, přenosů a také výpovědi příbuzného, tím více mě tato osobnost fascinovala. Eduard Haken disponoval výjimečným a všestranným talentem a také výjimečným a zajímavým charakterem. Vždy se hlásil ke svému původu, ke svým starým kamarádům z Volyně, ke své rodině, z které pocházel, a to i v době, kdy volyňští Češi „nevoněli“ politikům a možná ani běžným lidem. Svoje občanské postoje neměnil a myslím, že to chtělo hodně osobní statečnosti.

A nejen to. Jeho hlas měl světové parametry a také dostával nabídky z velkých scén i na západě. Ty nejlukrativnější odmítal. Chtěl být věrný Národnímu divadlu, českým divákům, své rodině... Místo toho často zpíval na venkově, v nehonosných sálech a pro obyčejné posluchače, kteří možná díky němu operní árie slyšeli poprvé v životě. Z dnešního pohledu to byl „nemoderní“ člověk, a přesto si myslím, že může dnes inspirovat. Jeho počínání totiž není bez odměny. Co tím získal? Žádný jiný pěvec se nezapsal do naší kulturní paměti tolik jako on a nikdo zatím nepřekryl jeho jméno v naší mysli. Volyňští Češi se k němu proto rádi hlásí a jistě si ho i rádi znovu připomenou.

Z regionů ...

Pozvánka pro region Brno

Výbor regionu Brno srdečně zve své členy, krajany a přátele SČVP na jarní setkání regionu dne 29. dubna 2025 od 13 hodin na změněné místo setkání, do restaurace U kotelny, Herčíkova 3, Brno Královo pole. Šalinou (tramvají) č. 12 směr Technologický park, vystoupit na zastávce Technické muzeum Brno, 300 m od této zastávky je uvedená restaurace, skrytý vchod z levé strany. Ulice Herčíkova začíná od nejbližší křižovatky na pravé straně. Za region Jan Pavlica.

Pozvánka pro region Broumov

Region Broumov pořádá dne 8. 5. 2025 vzpomínkovou akci k 80. výročí osvobození Československa. Akce se bude konat od 13 hodin na vojenském hřbitově v Martinkovicích u hrobu válečného hrdiny 1. čs. armádního sboru pana Ledviny. Po skončení vzpomínkové akce se od 14 hodin uskuteční společné posezení v bývalé škole ve Velké Vsi. Srdečně zve výbor regionu Broumov.

Region Litoměřice zve do Suchdola nad Odrou

Ve spolupráci s předsednictvem CV SČVP srdečně zveme členy, přátele z českých regionů na zájezd na pravidelné setkání moravských regionů do Suchdola nad Odrou.

Termín 4 – 5. 10. 2025

Odjezd: 4. 10. v 7 hodin od hotelu Koliba Litoměřice
Nástupní místa na trase: Praha, Pardubice, Olomouc
Program zájezdu:

Příjezd do Suchdola mezi 11 – 12 hodinou

Oběd + občerstvení

Bohatý kulturní program

Předpokládaný konec ve 22 hodin, odjezd na ubytování do Valašského Meziříčí. V neděli po snídani prohlídka města a místního zámku.

Další zastávka je v Lošticích, kde bude mimo jiné možnost nákupu olomouckých tvarůžků v podnikové prodejně. Následuje oběd v Pardubicích v místním pivovaru. Předpokládaný návrat mezi 17. a 18. hodinou. Cena zájezdu: 2 700 Kč (doprava, oběd, občerstvení Suchdol nad Odrou, ubytování se snídaní, vstupné na zámek, oběd). Členové Litoměřického regionu platí 2 200 Kč.

Informace: Miroslav Kučera tel. 777165898

E-mail: mirek-kucera@email.cz.

Těšíme se na Vás!

pokračování článku z úvodní strany

ve Zlaté kapličky, kde zpíval malé role a zdokonaloval se dále pod vedením Bedřicha Plašeho. Po krátkém působení v olomoucké opeře (1938–1941), kde získal repertoár, se od 1. srpna 1941 natrvalo stal členem operního souboru Národního divadla v Praze, kde již hostoval 23. února téhož roku. V této prestižní instituci působil celých padesát let až do 31. července 1991, přičemž si vydobyl pozici jednoho z nejvýznamnějších českých operních pěvců. Eduard Haken se pyšnil výrazným černým kovovým basem, jenž mu umožňoval pohybovat se od hlubokých tónů až k naříkavým groteskním polohám. Tento hlasový rozsah mu zpočátku zajišťoval především komické role, ale postupem času se díky své impozantní postavě, hubenému asketickému vzhledu, strnulému jevištnímu projevu, psychologickému herectví a především mohutnému a barevnému hlasu etabloval jako interpret vážných a náročných titulních úloh. Postupně se stal jedním z nejvýraznějších basistů opery Národního divadla a získal si oblibu jak u diváků, tak u odborné kritiky. Vedle svého působení na domácí scéně často vystupoval na koncertech a zájezdech po celém Československu i v zahraničí, kde zazářil například v Polsku, Východním Německu, Maďarsku, Sovětském svazu či Jugoslávii. V roce 1957 absolvoval čtyměsíční studijní pobyt v Itálii u A. Granforteho, po němž pokračoval ve výuce i v Praze. Měl také četné nabídky ze západních zemí, z nichž jen některé přijal.

Pečlivě pracoval nejen na velkých operních rolích, ale věnoval pozornost i drobným epizodním úlohám. Jeho repertoár byl nesmírně široký a zahrnoval postavy jako dohazovač Kecal („Prodaná nevěsta“), Vodník („Rusalka“), Mefistofeles („Faust a Markétka“), Mumlal („Dvě vdovy“), Filip („Jakobín“), Janek („V studni“), Basilio („Lazebník sevillský“), Daland („Bludný Holanďan“), Abul Hassan („Bagdadský lazebník“), otec Paloucký („Hubička“), kmet („Braniboři v Čechách“), Pimen („Boris Godunov“), Beneš („Dalibor“), Ivan („Ivan Susanin“), Hilse („Tkalcí“), král Svätopluk („Svätopluk“), Vávra („Maryša“), Končak („Kníže Igor“), Gremin („Evžen Oněgin“), Rocco („Fidelio“), Don Quichotte („Don Quichotte“), hrabě Václav ze Šternberka („Psohlavci“), rychtář („Její pastorkyňa“), Bonifác („Tajemství“), otec („Romeo, Julie a tma“) a mnoho dalších. Kromě toho nahrál řadu gramofonových desek, například „To bylo poslední představení“, „Rusalka“, „Prodaná nevěsta“ či „Car a tesař“.

Navzdory mimořádnému hereckému a pěveckému talentu byl Eduard Haken ve filmu využíván jen minimálně, a to až v pozdějších letech svého života. Pod režijním vedením Karla Steklého ztvárnil roli opata v historické komedii „Pan Vok odchází“ (1979), která volně navazovala na snímek „Svatby pana Voka“ (1970). O rok později se objevil jako operní pěvec v hudebním filmu Vladimíra Síse „Blues pro EFB“ (1980), jenž byl věnován skladateli Emilu Františku Burianovi. Další herecké příležitosti mu filmoví tvůrci bohužel nenabídli.

Jako uznávaný pěvec se však výrazně podílel na rozhlasových a televizních projektech. Spolupracoval s rozhlasem na inscenacích jako „V Třeboni na hrázi...“ (1954), „Don Giovanni“ (1956), „Prodaná nevěsta“ (1959) či „Jak jsem prošvih premiéru“ (1969). V televizi se objevil například v operních adaptacích „Rusalka“ (1960 a 1975), „Antigona“, „Fidelio“ nebo „Psohlavci“. Rovněž ztvárnil roli v televizním seriálu „F. L. Věk“ (1971), kde se podílel na provedení Mozartovy opery „Don Giovanni“.

Vedle mimořádného talentu byl i mimořádný člověk. Měl konzistentní postoj v občanských věcech. S politiky se prý přilíš

Ve své slavné roli Kecala v Prodané nevěstě.

nevybavoval, rozhodně nebyl žádným propagátorem socialismu. Naopak se stýkal s manželkou Edvarda Beneše a veřejně se hlásil k hodnotám první republiky. Byl věrný českým divákům, neprahnul dobývat světové scény, i když nabídky měl zajímavé. Ani na volyňské Čechy nikdy nezapomínal a hlásil se k nim. Měl mezi nimi spoustu přátel, se kterými se čile stýkal. Vždyť také, když v roce 1953 dostal státní cenu a s ní padesát tisíc korun, dal polovinu darovaných peněz přestárlým hercům a druhou polovinu vdovám po padlých volyňských Čechách, za což si vyslechl také kritiku, neboť volyňáci byli přeci „reakcionáři“.

V osobním životě byl oddán své manželce, herečce Marii Glázrové (1911–2000), která byla rovněž členkou Národního divadla. Společně měli dceru Marii. Za své umělecké zásluhy obdržel řadu významných ocenění, včetně Státní ceny (1953), titulu Zasloužilého umělce (1958) a Národního umělce (1964). V roce 1975 se stal Zasloužilým členem Národního divadla, v roce 1993 získal Cenu Senior Prix a o dva roky později čestné občanství města Česká Třebová. In memoriam mu byla v roce 95 udělena Cena Thálie jako Zvláštní cena Kolegia.

Během normalizace čelil kvůli svým morálním zásadám a politickým postojům určitým omezením v tvůrčí činnosti. Přesto si až do konce života zachoval elán a aktivně se podílel na hudebním a veřejném dění. Slavný pěvec v roce 1991 prodělal těžký úraz, který ho ovšem nezastavil. Po čase se zotavil a dále zpíval, i když už ne v Národním divadle. Eduard Haken zemřel náhle 12. ledna 1996 v Praze ve věku nedožitých šestaosmdesáti let. Je pochován na Vyšehradském hřbitově po boku své manželky, která ho přežila o čtyři roky. Sdílí hrob se svým přítelem a soukmenovcem operním pěvcem Benem Blachutem.

Text: Edita Langpaulová, foto: titulka Václav Chochola, Národní divadlo, OperaPlus.

E. Haken
24. června 1941

Eduard Haken znovu jako sólista v Národním divadle. Tentokrát ho velké role na naší přední scéně neminou.

Pěvec a jeho nastávající herečka Marie Glázrová na barikádách u Národního divadla při osvobozování Prahy.

*Demokracie je krásná věc... Svoboda
myšlení, svoboda mluvení. Ale musí se
mluvit rozumně...*

Setkání v Suchdole nad Odrou

Vážení přátelé, dovoluujeme si vás, členy vašich rodin i vaše přátele, pozvat na tradiční setkání Volyňáků a jejich přátel a příznivců, které se letos uskuteční 4. 10. 2025 v sále Kulturního domu v Suchdole nad Odrou, na adrese Sportovní 470. Prezence proběhne od 9 do 10 hodin, vstupné je 300 Kč a jsou v něm zahrnuty příspěvek, koláčky, káva, čaj, společný oběd a program. K dispozici bude také bufet, kde bude možné zakoupit jídlo i pití.

PROGRAM:

informace o dění ve spolku, skupina Karel Gott revival Morava, country kapela

Prosím o potvrzení vaší účasti do 31. 8. 2025 na telefonu 724 100 125 nebo na e-mailu: dohnalkova.d@seznam.cz. Pokud bude mít někdo z Vás zájem o ubytování, určitě Vám poradím.

Všechny účastníky prosím o přinesení nějaké drobnosti do tomboly.

Chystá se autobus z těchto zastávek: Nástupní místa na trase: Praha, Pardubice, Olomouc. Více informace v regionu Litoměřice.

Zájezd na Terezínskou tryznu

SČVP region Žatec a oblastní výbor ČSBS připravují v neděli 18. května 2025 zájezd na Terezínskou tryznu. Po pietním aktu bude možnost bezplatné prohlídky objektů Památníku Terežín. Program na odpoledne bude sdělen dodatečně. Odjezd bude v 7 hodin z Podbořan, v 7:30 ze Žatce od Zvonu, v 7:35 od Moskvy, v 8:00 z Loun od Luny. Návrat po 17 hodině. Zájemci ze Žatecka i Podbořanska se přihlásí na telefonu 415 710 734 vždy v pondělí od 10 do 12 hodin nebo na e-mailu: scvp.zatec@seznam.cz nejpozději do 12. května. V případě volných míst se mohou přihlásit i zájemci z Chomutova. Srdečně zvou výbory SČVP a ČSBS. Foto: Ladislav Faigl, Wikipedie

Vzpomínkový akt v Liběšicích u Žatce

V rámci 80. výročí osvobození Obecní úřad v Liběšicích u Žatce společně s regionem SČVP Žatec uspořádá pietní akt u pomníku padlých v sobotu 10. května 2025 v 11 hodin. V 10 hodin budou položeny kytice u pomníku padlých vojáků na místním hřbitově.

Po pietním aktu se přemístíme do místní restaurace na pohoštění a přátelské posezení. Na občerstvení bude na místě vybírán poplatek 100 Kč. Vzhledem k zajištění občerstvení, které je nutno předem objednat, se přihlaste na telefonu:

Anna Hlaváčková Žatec, mobil 604 348 759,

Zdeňka Hlaváčková Liběšice tel. 415 725 157, mobil 734 708 549.

Volejte prosím po 19. hodině nebo se přihlaste na e-mailu: scvp.zatec@seznam.cz. Srdečně Vás zve Obec Liběšice a výbor regionu Žatec.

Nový projekt Post Bellum - Nezapomeňme 80

V rámci oslav 80 let od konce druhé světové války si několik akcí připravil i projekt Paměť národa, který zřizuje nezisková organizace Post Bellum ve spolupráci s Českým rozhlasem a Ústavem pro studium totalitních režimů. V polovině března Paměť národa spustila web s názvem: nezapomenme80.cz, kde jsou pro uživatele dostupné válečné příběhy a podcasty, ale také informace o plánovaných akcích. Projekt Nezapomeňme 80 vyvrcholí 8. května v Praze, kde bude od poledne do večerních hodin připraveno pódium, na kterém vystoupí řada osobností. Program doprovodí i venkovní výstava válečných příběhů zaměřená na osudy členů RAF, odbojářů nebo lidí vězněných v koncentračních táborech. Symbol hrdinství bude ve spodní části Václavského náměstí připomínat i nasvícený model letounu Spitfire.

Výstava: Válečný plakát 1938-1945

Při příležitosti 80. výročí konce druhé světové války připravila Správa Pražského hradu ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha a Vojenským ústředním archivem rozsáhlou výstavu, která návštěvníky provede všemi významnými milníky největšího válečného konfliktu lidských dějin. Představena bude téměř stovka originálních válečných plakátů a vyhlášek společně s unikátními trojrozměrnými exponáty.

V roce 1940 vznikl ve Velké Británii ikonický plakát s portrétem britského premiéra Winstona Churchilla a nápisem „Čechoslováci, hodina vašeho osvobození přijde!“. Před osmdesáti lety, 8. května 1945, se tato slova naplnila... Výstava se koná v Císařské konírně až do 28. 10. Vstupné je zdarma.

Jak k nám jezdil strýček Eda

Vzpomínka ke 115. výročí

Fotografie z roku 1962 z Krásné Lípy. V popředí Pavel Haken, Eduard Hake, rodinná přítelkyně, v druhé řadě uprostřed Marie Glázrová a dcera Marie Hakenová - Ulrychová. Dále rodinní přátelé.

Osobní vzpomínku na legendárního pěvce Eduarda Hakena nám předal jeho synovec Viktor Haken. Vyprávěl nejen o svém slavném strýci, ale i o celé rodině Hakenů, která se pravidelně a soudržně scházela, přestože žili její členové v různých koutech země.

Dědeček Pavel Haken a jeho manželka Františka, rozená Jiránková, žili před válkou na Volyni v obci Česká Šklíř. Měli velké hospodářství a sedm dětí - Jaroslava, Josefa, Alexandra, Eduarda, Marii (provdaná Zárybnická) a Olgu (provdaná Pichrtová). Otec Viktora Hakena byl hospodář a dobrý chovatel koní, válečný veterán Alexandr Haken. Přišel do Československa se Svobodovou armádou a usadil se v Olbramovicích poblíž Moravského Krumlova. Celá rodina Hakenů byl nejen kvůli válce roztržena. Jaroslav a Eda odešli postupně do Prahy studovat medicínu (z Volyně odešli ještě před válkou), Josef odjel do Argentiny (později se vrátil), dcery se provdaly... Nicméně hned jak to bylo možné a celá rodina byla v Československu tj. po roce 1947, kdy se do Československa odstěhoval dědeček Pavel s babičkou, začalo pravidelné setkávání. Ta úplně první návštěva byla zvláštní tím, že se pouze dědeček a babička vydali do Prahy za strýcem Edou a jeho milou Marií Glázrovou. Strýc je pozval na představení do Národního divadla a především jim představil svoji známost. Ti ještě nebyli sezdáni, přestože spolu chodili už sedm let. V té době nebylo možné přítelkyni osobně představit rodičům a bez toho byla svatba nemyslitelná. Svatba se tehdy v Praze dohodla a jejich další návštěva Prahy, to byla vlastně už cesta na svatbu Eduarda a Marie. Hned potom začaly návštěvy novomanželů v Olbramovicích o prázdninách, kdy měli i herci volno. Jak by ne, vždyť byly žně! Můj tatínek Alexandr pro sebe, dědečka Pavla a sestru Olgu vybral statky v Olbramovicích, a tak byla spousta příbuzných tady v jedné vesnici. Během žní se sjela spousta příbuzných, aby pomohli se sklizní. Strýček Eda s tetou Marií vždy přijeli na čtrnáct dní. Auto

zpočátku neměli, tak jeli vlakem na nádraží do Bohutic, kde už na ně čekal můj tatínek Alexandr s bryčkou. To je bryčka se zajímavým příběhem, neboť tatínek s ní prošel frontu a jelikož byl osobní podkoní Ludvíka Svobody, v této bryčce vozil velitele a budoucího prezidenta Ludvíka Svobodu. Tato bryčka je dnes uložena v Národním muzeu... Musí se uznat, že strýc Eda byl bohem nadaný nejen pěvecky, ale byl také velmi zručný a šikovný a bez přehánění se mu v práci na poli málokdo vyrovnal. Ale nejen se pracovalo, koupali jsme se a večer se všichni scházeli u nás takzvaně na besedu. Samozřejmě se i zpívalo, uměli jsme spoustu českých písniček ještě z Volyně, nutno dodat, že nějaké zvláštní pěvecké nadání kromě strýčka Edy nikdo neměl. Taky si pamatuji, že jsme chodili na houby, to jsem obzvlášť měl rád a strýc Eda byl vášnivý houbař. Na houby jsme jezdili zásadně na kolech a také si vzpomínám na výlety na blízký kopec Leskoun. Asi po třech letech si strýc Eda koupil starší Tatra a "pražáci" k nám jezdili autem. Pochopitelně s sebou brali svou dcerušku Marii, moji sestřenicí. My jsme do Prahy za strýčkem nejezdili, protože jsme nemohli opustit hospodářství. Tyto návštěvy trvaly do roku 1959, kdy dědeček Pavel onemocněl a odstěhoval se k mojí tetě Marii do Krásné Lípy. Edova rodina ho navštěvovala tam, vždyť to měl i blíž a byla to pro ně i rekreace. K nám strýček jezdil, třeba když vystupoval v Brně, Hodoníně či Břeclavi. Někdy u nás i přespával. Strýček měl také u Benešova chatu a já jsem tam k němu občas jezdil mu pomáhat. V devadesátých letech strýček prodělal zranění a také mu operovali kyčel. Navzdory věku vystupoval a žil aktivně. Když se mu naposledy přitížilo, byl vyčerpaný a nikoho k němu nepouštěli. Nedalo mi to a vydal jsem se za ním do Prahy. Bylo jasné, že už je to asi poslední šance ho vidět. Když jsem k němu dorazil, zapovídal jsem se s někým před jeho pokojem a nějak ani nebyla vůle mě za ním pustit. On ale slyšel můj hlas. „To je Viktor! Pustte ho ke mně.“ Tak jsem měl možnost si se svým strýčkem krásně a naposledy promluvit. Byl jsem moc vděčný, že jsem s ním mohl před jeho odchodem naposledy pobýt. Můj strýc Eduard Haken byl ke všem moc milý, laskavý a celý život on i se svou rodinou žil poměrně skromně, byť při jeho postavení a možnostech si mohl ledasco dopřát. Naopak ostatním pomáhal, třebaže ne vždy se k němu vše vrátilo, jak mělo. Mezi volyňáky z Olbramovic měl hodně přátel a vůbec se k volyňským Čechům vždy hlásil, třebaže to v tehdejší politické atmosféře nebylo vždy vítané. Myslím, že politiky se nebál, přestože žádnou loajálnost neprojevoval. Jeho postavení v divadle bylo neotřesitelné. Takový talent a hlas byl jen jeden a zkrátka Eduard Haken byl v Národním divadle nepostradatelný.

Připravila: E. Langpaulová podle vyprávění Viktora Hakena, foto: poskytnul Viktor Haken.

Pozvánka k pomníku padlým v Krásném Dvoře

K připomínce 80. výročí ukončení 2. světové války a k položení kytic k pomníku padlých rodáků z Kupičova zveme do Krásného Dvora (u Podbořan) dne 8. května 2025 v 10 hodin na náměstí. Organizují Anna Pastorová (telefon 735 743 385) a Ludmila Fňukalová (telefon 737 520 496).

Ostrava si připomene 80 let od svého osvobození

Letos uplyne 80 let od chvíle, kdy byla Ostrava osvobozena na konci druhé světové války. Město k tomuto výročí připravilo sérii vzpomínkových i kulturních akcí, které vyvrcholí v sobotu 26. dubna na Slezskoostravském hradě a u řeky Ostravice.

Návštěvníci se mohou těšit na ukázky historické vojenské techniky, aktivity pro veřejnost a především na velkou rekonstrukci dobové bitvy, která přiblíží dramatické chvíle osvobozovacích bojů. Chybět nebude ani autentická výstroj a výzbroj. Významnou součástí programu je také výstava připravená Archivem města Ostravy, která bude k vidění od 1. dubna ve foyer Nové radnice.

Vzpomínkové akce budou pokračovat i ve středu 30. dubna. Dopoledne se uskuteční ekumenická bohoslužba v kostele sv. Václava, následovat bude pietní akt u Památníku Rudé armády v Komenského sadech.

Více informací o programu, dobových fotografiích i historii ostravského osvobození je k dispozici na speciálním webu osvobozeni.ostrava.cz, kde nechybí ani interaktivní mapa bojů a přehled všech souvisejících akcí.

Setkání v Podbořanech

Dne 25. 3. se v náhradním termínu konala schůze regionu Podbořany. Na setkání, které se jako většinou konalo v Národním domě v Podbořanech, dorazil mimo členy sdružení také host Jan Valíček, autor několika knih nejen o válečných veteránech. Pan Valíček na žádost vedení regionu představil svoje knihy, které vytvořil ve spolupráci s ČSoL a které představují zajímavé osobnosti nejen z řad volyňských Čechů. Přiblížil nám, jak se k této činnosti dostal a hlavně promluvil o osobních zážitcích a setkávání s lidmi jako generál Miloslav Masopust, Naďa Brůhová a další. Děkujeme hostu a vůbec všem přítomným za skvělou atmosféru.

Text: Edita Langpaulová.

Výroční členská schůze regionu Litoměřice

V sobotu dne 22. března proběhla v sále Koliby výroční členská schůze regionu Litoměřice. Na programu m.j. jsme měli i vzpomínku na 80. výročí osvobození naší vlasti v roce 1945. Naším hostem byl pan Mgr. Roman Štér z Národního archivu v Praze, který nás seznámil s postupem Svobodovy armády při osvobozování jednotlivých měst, např. Dukly, Liptovského Mikuláše, Ostravy atd. až do Prahy. Na této cestě položila své životy i celá řada volyňských Čechů, kteří byli nedílnou součástí této armády. Dalším hostem na této schůzi byl náš čestný host pan PaedDr. Jaroslav Moravec, který vždy vystupuje s velice zajímavými příspěvky. Zde se sešel s našimi dvěma z nejstarších a neaktivnějších členů sdružení s paní Soňou Novákovou (Šircovou) z Moštěnice a Ing. Rostislavem Knobem z Bocánkovky (oba téměř devadesátníci) – viz foto. I přes nižší účast byla bohatá diskuse na řadu témat, ať již k samotnému výročí osvobození, tak k činnosti sdružení a náměty pro další naši práci. Text: Daniela Zelenková, foto: Šárka Nováková.

R. Knob, S. Nováková (Šircová) a J. Moravec.

Pražský region se rozdělil

V sobotu 22. března 2025 se od 10 hodin konala v konferenčním sálu pražského hotelu Legie členská schůze pražského regionu SČVP.

Protože se předpokládalo, že bude tato schůze velmi bouřlivá z důvodu již mnohaleté vzájemné averze několika členů regionu ke stávajícímu vedení regionu, pozvala paní Jiřina Kolářová na tuto schůzi celostátní vedení spolku, a to předsedu Mgr. Miroslava Srbeckého, místopředsedy Ing. Jana Pavlicu a Marka Kristiana Loukotku. Pozvaný byl i předseda Kontrolní a revizní komise pan Miroslav Gol. V podstatě hned po zahájení schůze došlo k rozdělení stávajícího regionu na dva nové regiony, a to na region „Praha – Kralupy nad Vltavou“ a na region „Hlavní město Praha“. Většina členů regionu toto rozdělení odhlasovala. Oba regiony požádaly o to, aby se mohly jmenovat pouze region „Praha“, což předsednictvo zamítlo pro nejednoznačnost. Předsednictvo proto rozhodlo, aby každý nový region vznikl z regionu Praha

ke svému názvu přidal vhodný přívlastek. Předsednictvo zatím odsouhlasilo název prvního regionu jako „Hlavní město Praha“.

Jednání schůze regionu Hlavní město Praha

Předsedou tohoto regionu byl zvolen pan Marek Kristian Loukotka a dalšími členy výboru jsou paní Jiřina Kolářová a Marie Nečasová. Nově zvolený mladý předseda tohoto pražského regionu je zaměstnancem Ministerstva financí ČR. Je aktivním hudebníkem populární, vážné i country hudby a také hráčem bridže. Kontakty na nového předsedu regionu pana Loukotku jsou: marek.loukotka@email.cz, mobil +420 727 851 248.

První schůzka nového regionu Hlavní město Praha proběhne ve středu 28. 5. 2025 od 14 hodin v salóнку restaurace U Pravdů na adrese Žitná 15, Praha 1. Nejbližšími zastávky jsou Novoměstská radnice, Karlovo náměstí a Štěpánská. Od hotelu Legie to je cca 8 minut chůze.

Tímto bychom chtěli poděkovat minulé předsedkyni regionu paní Jiřině Kolářové za její entuziasmus a vedení regionu. Stále vám bude k dispozici jakožto členka výboru tohoto regionu. Nové vedení regionu má v plánu aktivně získávat nové členy, pořádat akce nejen pro členy a aktivně spolupracovat se členy regionu, dalšími regiony, vedením spolku i s pražskými radnicemi a dalšími organizacemi.

Jednání schůze Praha – Kralupy n. V.

Předsedou tohoto regionu byl zvolen pan Miloslav Košťál a dalšími členy výboru jsou paní Miluše Průšová a Světlana Slavíková.

Plánované termíny setkání jsou v poslední středu v měsíci (26. 3., 30. 4., 28. 5., 25. 6., 24. 9., 29. 10., 26. 11. a ve druhé prosincové středě 10. 12.) vždy od 13 hod. v hotelu Ostaš na adrese Orebitská 601/8, Praha 3. Spojení autobusy č. 133, 175 nebo 207 od stanice Florenc do stanice U Památníku, kousek od hotelu.

Cílem nového vedení regionu je získávat nové členy. Motivací k větší účasti na setkáních by měly mj. být přednášky a prezentace na dosud nepublikovaná témata historie volyňských Čechů, oproštěné od neustále „omílaných“ mýtů, a komunikace s volyňskými badateli z řad členů SČVP a sympatizantů. A samozřejmě přátelská atmosféra při setkáních, na kterých si lidé budou naslouchat a nebudou se bát otevřeně projevovat své názory.

Výzva: Abychom mohli zajistit co nejrychlejší komunikaci a sdělování informací se členy nebo zájemci o členství v našem regionu, žádáme ty z Vás, kteří chtějí zůstat členy našeho regionu, o sdělení aktualizovaných kontaktů (poštovních adres, e-mailových adres – třeba prostřednictvím Vašich dětí či vnuků, telefonů) na e-mailovou adresu miloslav.kostal@seznam.cz nebo na mobil +420 602 214 432.

Text: na základě zaslaných vyjádření pana Marka Kristiana Loukotky a pana Miloslava Košťála napsal předseda spolku SČVP Mgr. Miroslav Srbecký.

Vzácná baskřídllovka

Dne 14. února 2025 navštívil Miroslav Kočina z Nového Jičína, mimochodem nový člen našeho sdružení, pana Ondřeje Štěpánka, správce sbírek Volyňských Čechů v Národním muzeu v Praze. Vezl mu velkou rodinnou vzácnost, baskřídllovku svého dědečka. Je to rohový žestový nástroj znějící o oktávu níž než křídllovka. Jeho otec, Vladimír Kočina, se ji rozhodl věnovat pro muzejní účely. Nástroj má velice zajímavou historii. Rodina Kočinů pochází z Hrušvice a Ulbárova a dědeček pana Miroslava baskřídllovku za 2. světové války propůjčil do dechové vojenské hudby kapelníka Jaroslava Židlického. Ta vznikla v období formování 3. brigády 1. čs. armádního sboru Ludvíka Svobody. Všichni členové tohoto orchestru byli volyňští Češi a hráli spolu až do konce války. Dne 17. května 1945 se v Praze konala přehlídka vítězných vojsk a i tato hudba byla její součástí.

Po válce proběhla generální oprava nástroje a tento byl věnován mladému Vladimírovi (narozen 1936). Vladimír se na baskřídllovku naučil brzy hrát a hrával s ní ve vesnické kapele. Dnes už je tento nástroj nevyužitý a pan Vladimír Kočina si přeje, aby byl umístěn do Muzea Volyňských Čechů v Podbořanech. Možná, že ho my, účastníci červencového zájezdu do Žatce a Podbořan, v expozici uvidíme a budeme si ho moci prohlédnout. A pro ostatní Volyňáky, kteří s námi na zájezd nepojedou, to snad bude další dobrý důvod toto muzeum navštívit.

Text: Dagmar Dohnálková a Miroslav Kočina, zdroj: Vl. Kočina. Foto: Miroslav Kočina.

České Novosilky

Z historie českých obcí

Založení obce Novosilky

V roce 1870, než se přistěhovali první čeští přistěhovalci, byly tu pouze tyto obce: Ruské Novosilky, Krásov, Mysliny, Kovbaň, Kolodeže, Holetin a dvorek Kumoviště. Rozsáhlé polnosti, luka, lesy a pastviny náležely v okolí Poláku Alexandru Slavoševskému, který je obdržel za dobré služby své šlechtě, u níž býval dvorním kuchařem.

Pan Slavoševský měl úhrnem 1 800 ha půdy, z toho 400 ha při dvorku v Kumovištích. Sám bydlel v dřevěném dvorci na kopečku těsně u Ruských Novosilek. Dvorec měl pevné zděné základy se sklepy, v sadě byla dřevěná kaplička, kde se občas sloužila mše katol. obřadu a sem přicházeli i čeští osadníci. Hned pod dvorem byla říčka, která se dále vlévala do říčky Hnilé Lipy, která se vinula mezi bažinatými lukami od Horochova kolem Krasová, Rus. Novosilek, Kumovišť, Holetina a Lípy, kde se vlévala do Styru. Mezi Rus. Novosilkami a Kumovišti tvořila ostrov asi 8 ha rozlehlý, kde se vesničané koupávali.

Proti Holetinu byly na bažinách staré kozácké tvrze. Nikdo ta místa valně nenavštěvoval a tvrz zarostla býlím. Kdysi tu vedla nasypaná cesta od Holetina ke tvrzi a dále přes Kumov k Labačovce, bývalému důležitému městečku.

Tyto osady v roce 1870 spadaly pod pravomoc volyňské gubernie se sídlem v Žitomíru u Kyjeva a nejbližšímu újezdnímu městu Vladimír Volyňskému, kam bylo 75 km. Čtrnáct kilometrů k východu bylo městečko Berestečko, významné historickým bojem mezi Poláky a kozáckým vůdcem Bohdanem Chmelnickým. Asi 5 km za Berestečkem je klášter a pod ním slavné kozácké mohyly. K severovýchodu, asi 50 km, leží město Luck, slavné sídlo litevského knížete Lubarta, který tam postavil starožitný zámek, jehož zchátralé zdi a věže stojí dosud. Sem, do prostoru mezi Luckem, Berestečkem a Horochovem, přišli v letech 1870 první čeští přistěhovalci.

Doba založení obce spadá do roku 1870-71. Tehdy přijel na Volyň krajan Palička, který zakoupil od Alex. Slavoševského 400 ha půdy při dvorku v Kumovištích. V tomto dvorku se ubytovali první přistěhovalci. Půda se skládala z třetiny orné půdy, z třetiny luk a třetiny lesa, který pak z poloviny vymýtli. Palička zaplatil za půdu průměrem 12 za každý ha a prodával ji po 16 rublů. Kupní smlouva byla sjednána společně v roce 1873.

Mezi prvními zakladateli obce byli: Opočenský Josef ze Zavrace, okr. Čáslav, Dolejš Karel z Třemošic, okr. Čáslav, Čech Jan z Chvalovic, okr. Čáslav, Čmuchač Jan od Turnova, Liška František ze Semil, okr. Turnov, Horušický František ze Semil, okr. Turnov, Jakubec Jan ze Semil, okr. Turnov, Staněk Matěj ze Semil, okr. Turnov, Martinek Josef z Mladějovic, okr. Jičín, Svoboda František ze Zběchar, okr. Jičín, Švorc Tomáš ze Zběchar, okr. Jičín, Kněžáček Jan ze Zběchar, okr. Jičín, Kněžáček František ze Zběchar, okr. Jičín, Kozák Václav ze Železnice, okr. Jičín, Kozák Alois ze Železnice, okr. Jičín, Vrba Jan z Bartošovic, okr. Jičín, Šťastný Josef z Bartošovic, okr. Jičín, Lamač Jan z Bartošovic, okr. Jičín, Horáček František z Bartošovic, okr. Jičín, Rajbergr Josef z Bartošovic, okr. Jičín, Valeš Josef z Bartošovic, okr. Jičín, Rudolf Václav z Bartošovic, okr. Jičín, Dostál František z Bartošovic, okr. Jičín, Novák František z Bartošovic, okr. Jičín, Haken Jan z Bartošovic, okr. Jičín, Košťák Josef z Bartošovic, okr. Jičín, Špůr Václav z Bartošovic, okr. Jičín, Urban Jan z Bartošovic, okr. Jičín, Janatka Josef z Bartošovic, okr. Jičín, Rektor Jan a František z Bartošovic, okr. Jičín.

Kromě těchto přistěhovali se postupně jiní, nebo přesídlili z obce do obce: Kostiuks Adam - místní Ukrajinec, Berezuk Korněj - místní Ukrajinec, Kiška Majer - Žid, krejčí, Valter Benjamin - Žid, obchodník, Bronštejn Lejba - Žid, obchodník, Vavroch Josef, nájemce cihelny u Havelku, Bělina Josef (odjel do Argentiny), Graj Feodor, obuvník z Haliče, Majbroda Václav z Haliče, Šarlovský Karel - Polák, Příčinský František - Polák (přiženil se ke Kozákům), Řehák Václav, Beneš Václav, Leniček Václav (později byl v Argentině a vrátil se), Ječný Adolf, Bujnovský Josef - učitel, Polák, Pulpytel Karel, učitel (zůstal po I. světové válce), Prajzler František (popraven banderovci r. 1946).

Název obce

Název obce pochází z důvodu rozlišení nové osady od Ruských Novosilek. Zpočátku byla založena první obec, Staročeské Novosilky, a když občanů přibývalo, byla založena druhá osada hned za kopcem - Novočeské Novosilky. Každá obec měla své zřízení, ale společnou školu a hřbitov, a společně se jmenovaly: České Novosilky. První domorodé obyvatelstvo nazývalo „Pšenec“, ježto se tu pěstovalo hodně výborné pšenice a také proso (pšeno).

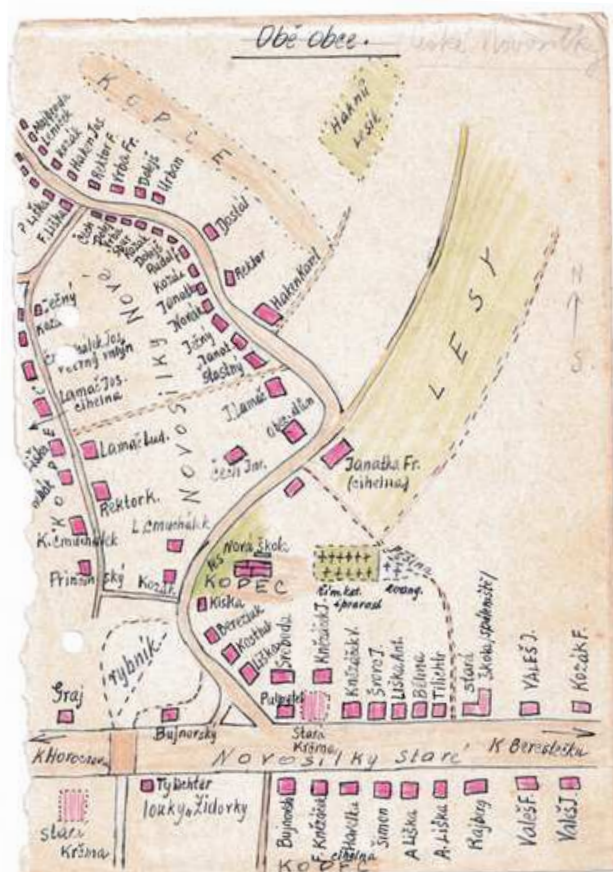
Život v Novosilkách

První obec, Staré Novosilky, v rozloze 400 ha brzy nestačila, ježto mladí zakládali nová hospodářství. Proto se dále přikupovalo 700 ha zalesněných polí, zpočátku po 16 rublů, a stále se stupňovanou cenou až 50 rublů, 100 rublů až 200 rublů ruským zlatem. Nejdražší půda byla v r. 1938, a sice 300 rublů zlatem. Všechna půda byla přikupována od téhož Alex. Slavoševského. Zároveň se stavěly nové usedlosti hned za kopcem, a tak povstala nová osada Nové Novosilky. Staré Novosilky čítaly 33 usedlostí, Nové Novosilky 80 usedlostí, z nichž byly dvě židovské, pět ukrajinských, dvě polské, jeden obecní dům a jedna škola.

Půda starousedlíků v Novosilkách Starých ve tvaru obdélníku, něco v samé obci při silnici zúženého, se mírně skláněla k severu - od holetínského lesa k jihu, až k říčce Hnilé Lípě. Osada ležela asi uprostřed v mírné kotlině svažující se k Horochovu. Nad rybníkem, který se později zanesl hlínou a vyschl docela, se vypínal příkrý vrch asi 100 metrů nad úrovní rybníka, na němž byla v r. 1930 vystavěna dvojtřídní škola a hned vedle byl zpočátku hřbitov. Vedle hřbitova byl klínek nejstaršího evangelického hřbitova se dvěma památníky - náhrobky s kalichem.

Mezi dvěma obcemi je velký kopec mírně stoupající k osadě staré, avšak příkrě spadající k osadě nové a k rybníku. Kopec od nové osady je na nejpříkrřejším svahu porostlý dubovým lesem, mezi nímž je také několik starých sosen.

Na tomto kopci byla vystavěna v roce 1930 nová dvoutrídní škola. Pozemek dala stará obec a půl stavby měla dokončit nová obec.

Mapa obce České Novosilky nakreslená Karlem Pulpytlem.

2. třída občanské školy v Staročeských Novosilkách (cca 1927).

Ježto však obě obce se nemohly dohodnout kvůli stavebnímu místu, stará obec dokončila celou stavbu. Ze školy bylo vidět do dálky až 20 km (k západu a k jihu).

Nová obec stavěla usedlosti při klikaté cestě, jež vedla údolím dědiny. Domy po pravé straně byly přikrčeny pod strání, která se vysoko nad nimi zvedala v celé délce osady a daleko za ní k severu. Jiné domy byly vlevo na mírném návrší. Celá obec dělala dojem, jako by seděla na dně bývalého jezera (vyjma horní cesty) a čím blíže k rybníku se dolina zužovala, jako by tu bývala kdysi protřzená hráz. Černozem byla do hloubky jednoho až jednoho a půl metru, pak byla červená, žlutá hlína do 4 až 5 m, dále křída.

Před příchodem přistěhovalců - Čechů - byla zde v osadě Staré Novosilky pouze krčma při cestě z Horochova k Berestečku se zájezdním dvorem na „Židovkách“. Za Novou osadou jeden km směrem k Lucku bylo několik chatrčí pod vysokým kopcem, kde bydlili dřevaři, kteří osekávali v okolním lese pražce na železnici a bednářské dýhy.

Zbytky staré roubené studně jsou dodnes ještě viditelné při cestě. V této části pozemků Nových Novosilek jsou nejdvočejší doliny a strže, do nichž přistěhovalci svalovali kmeny dubů, když mýtili okolní les. Část dřeva také spalovali. První stavby v obci byly roubené z celých dubových klád, jako nějaké pevnosti. Stíty domů (lomenice) byly ozdobně vyřezávány, na dvoře se tyčily na sloupech ozdobné holubníky. Později se stavělo již na sloupech, mezi něž se vkládaly tři coullové draženice. Kryt byl slaměný, někdy šindelový. Když se založily cihelny (Vavrochova u Havelku, Janatkova pod kopcem u školy a Lamačova v Nové osadě), začaly se stavět domy z cihel.

Za Polska v r. 1922 se začaly krýt domy bílým zinkovým plechem. Málokdo měl kryto slámou. Studny byly různě hluboké: dole při cestách 5-7 metrů, výše položené 10-12 m, škola na kopci měla studni 50 metrů hlubokou. Studny byly zpočátku roubené, později z cihel a nejnovější z cementových kruhů. Sklepy byly zděné, dílem pod stavením, dílem na dvoře. Nejlepší sklepy měli Karel Haken a Frant. Dostál - oba ve stráních. Za stodolami bylo přidělené pole na zeleninu, rané brambory apod. ve výměře asi půl ha (drobní zemědělci měli čtvrt ha). Na dvoře, kolem staveb a za stodolou byly ovocné stromy: jabloně, hrušně, třešně, slívy, višně a ořechy. Tu a tam mezi stromy stály úly, někde velké včelíny. (Čmuchaček Lad. 30 úlů, Vrba Frant. 18 úlů a Horáček 8 úlů.)

Každá obec měla svého starostu. Několik obcí tvořilo gminu - rusky „volost“. Česká gmina byla v obci Kupičově, největší české, avšak 75 km na západ vzdálené obci, kde byl český fojt a české úřadování. (Viděl jsem tyto české úřední knihy v Kupičovské obci roku 1933.) Sem se jezdilo také v soudních rozepřích. Jinak se jezdilo v úředních nebo zemědělských záležitostech do újezdního města Vladimíru Volyňského, rovněž 70 km k západu. Ve zvlášť důležitých věcech bylo třeba jet až do gubernského města Žitomíru, 130 km k východu. Někteří občané tuto cestu konali koňmo povozy nebo v zimě na saních. Běžné nákupy se vyřizovaly v městečku Horochově (19 km), Berestečku (14 kilometrů) nebo v Lucku (50

km). Do kostela (katol.) se jezdilo do Horochova (19 km), Berestečka (14 km a často do kaple v Ruských Novosilkách (kaple Slavoševského).

Když Češi byli nuceni přijmout pravoslaví (následkem koupě pozemků, řemesel, obchodů, uzavření různých smluv - kolem roku 1885), navštěvovali okolní pravoslavné chrámy. V Holetíně působil český pravoslavný farář O. Antonín Pařízek. Mládež vyučovali v prvních letech staří, lépe vzdělaní osadníci, jako Martínek a Horušický.

Později byla postavena uprostřed obce škola roku 1873. Prvním učitelem byl Polívka z Kupičova, druhým Novák, který přijel z Čech. Třetím učitelem byl Ukrajinec Teodor Andrušenko. Čtvrtým učitelem byl Rus. V domě u Nováka byla státní prodejna lihovin, později tato prodejna byla v domě Františka Kněžáčka. Domácí i okolní občané chodili sem pro „vodku“, která se prodávala v zapečetěných lahvích („štof, půlštof, kvaterka, krůček“) v místnosti okénkem za zadrátovanou přepážkou. Prodáváč („siděliščik“) byl v obci velmi váženou osobou: jako státní zaměstnanec se rovnal učiteli nebo knězi. Hlavní prací přistěhovalců bylo mýcení lesů a tím zakládání nových polí, také chmelnice se v obci zakládaly a nejvíce vynášely. Vedle toho se zakládaly ovocné sady, každý štěpil a rouboval mladé stromky, zakládal včelíny (dosud byly divoké včely v lesích, jež Ukrajinci vykuřovali při vybírání medu) a hlavně se stavěly stavby.

Vypalovaly se cihly ve třech cihelnách: Vavrachově u Havelku, Janatkově pod kopcem a Lamačově v Divoké strži. Cihly se také prodávaly přespolním. V obci byl pouze hasičský spolek. Vojenské služby se nezúčastnili Češi do roku 1900.

První světová válka

V prvních dnech světové války roku 1914 se přes luka ke mlýnu Andrušenkovu přebrodiva maďarská jízda kolem 200 jezdců, kteří se omylem dali na Andrušenkův ostrov. Zde je zaskočila ruská pěchota a vybila je do jednoho. Kořist - sedla, přikrývky, řemení atd. rozebrali okolní občané, mezi nimi také Češi. Dva roky pak stála fronta v zákopech za obcí Zviniače - 9 km od Nových Novosilek. Když se fronta hnula k východu, občané uprchli a osady byly spáleny až na ty zděné domy a několik dřevěných, které zůstaly v údolí nové obce.

Po návratu občanů (někteří vyjeli jen k Nivě, jiní dále až k Lucku) se začínalo znova stavět na popelištích a v polích se zakopávaly zákopy.

V roce 1919 v okolí řádili petljurovci, kteří přicházeli do vsí verbovat české hochy. Ti však utíkali do lesů a petljurovci za nimi pro postrach stříleli. Fronta proti Polákům se táhla od Horochova k Račínu (česká osada). Petljurovská fronta se na jaře 1919 rozpadla a Poláci táhli na východ ke Kyjevu. Přes Novosilky České netáhli.

Hasiči z českých Novosilek se stříkačkou.

Z jara 1920 Poláci utíkali k západu, hnáni mladou Rudou armádou. Tenkrát táhli Poláci od Berestečka přes České Staré Novosilky s nakradenými věcmi. Do obce střílela sovětská děla od Labačovky. Druhého dne večer Poláci zmizeli a ráno jsme očekávali Rudou armádu. Puze zvědavostí vyšel jsem ji naproti. Potkal jsem první oddíl uprostřed staré osady. Vedl je důstojník na koni, vyložený Mongol. Ptal se mne: „Gdě tut mašiny?“ Ochotně jsem ukázal na stodolu Martincovu a vedl jsem jej přímo k ní, kde cesta u vrat končila. Důstojník se velice rozzlobil, div na mne šavli nevytrhl. Opakoval otázku a ťukal prstem do cestovní mapy. Zbystřil jsem zrak, sluch a všechny ostatní smysly... Snad tedy Mysliny? Ty jsou tudy po silnici přímo k západu ve třetím kilometru. Tím se omyl vysvětlil, vojáci se vrátili na cestu a byl jsem propuštěn. Další vojenské jednotky zůstaly na odpočinek ve vsi.

Občané byli ve strachu — očekávali drancování. Avšak vojáci klepali na okna a žádali o dovolení ke vstupu do stavení. Slušně zdravili, mnozí se křižovali směrem k svatým obrazům (zvyk pravoslavných) a všechno hotově platili.

Meziválečné období

V lednu 1919 jsem se přistěhoval jako nový učitel do vsi. Vracel jsem se do Čech ze zajetí z Ruska, a protože na Volyni řádili petljurovci, zdržel jsem se tu v obci a pak již tu zůstal docela. Oženil jsem se s Františkou Kněžáčkovou. Občané mi pomohli vystavět na malé návsi domek a v prvním roce jsem pomáhal také občanům při stavbách. Tenkrát o stavební materiál nebyla taková nouze. Bylo bezvládí a v lese stromů dost. Kácely se v Holetínském panském lese duby, osekávaly se klády, řezaly se ručně prkna a draženice. Sosnový materiál se přivážel z parní pily v Hrycevolu za Berestečkem - potahů bylo dost. První školu jsme otevřeli u Václava Martínka. Byla to malá světnička s jedním oknem, podlaha tak třikrát čtyři metry a žáků bylo 25. Tabule trochu větší dlaně, ale chuť k práci z obou stran velká. Slabikáře psal sám učitel i se skromnými obrázky - jeden na tři žáky - a brzy se třída rozdělila na dvě oddělení. Žáci byli ve věku 8-15 let a ti starší chvátali, aby zanedbané dohnali.

Dobrovolný plat učitele obnášel dva pudy (jeden pud - 16 kg) pšenice, něco mléka apod. darů. Dalo se při tom slušně žít. Vyučování, ač těžké, bylo bez úředního dozoru velmi zajímavé a dalo dobré výsledky, jak žáci sami tvrdili. V dalších letech byly třídy u Valšů, u Frant. Kněžáčka, u Šimona. Koncem dubna 1921 přijel školní inspektor z Horochova. (Hlásili jsme naši školu ještě v zimě 1919 v újezdním insp. ve Vladimíru a dostali jsme dovolení k vyučování. Tam již byly úřady polské, ač tu byli petljurovci.) Škola byla právě u Lišků ve zděném a nesla hrdý štít: „Česká obecná škola“. Školní inspektor našel vše v nejlepším pořádku, školu i učitele zestátnil a učitel se pak zúčastnil polských kvalifikačních zkoušek, které úspěšně zakončil v roce 1927.

Mezitím v roce 1922 jsme obdrželi od Marie Jirákové z Brna velkou bednu různých školních příruček, divadelních her a celou soupravu loutkového divadla. Nyní bylo vyučování češtiny o mnoho lehčí, každý žák obdržel potřebné knihy. To byla největší radostná událost ve školním i veřejném životě, neboť od téhož dárce došly i knihy pro dospělé. Byla založena knihovna, divadelní kroužek, který sehrál mnoho pěkných divadelních

her. Pořádilo se stálé jeviště, k němuž učitel namaloval pěkné dekorace. Spoluúčinkoval také dobrovolný hasičský spolek a tímto kulturním životem obec daleko široko proslula.

V roce 1925 začal vycházet volyňský časopis Hlas Volyně a první číslo jako jarní vlaštovky zavítalo do naší obce. Učitel ihned začal spolupracovat s redaktorem Perným. V tisku vyšly články, povídky, básně i romány. Tak vznikly v Novosilkách oblíbené povídky jako Náš dědeček, Naše babička, Zvoník, V kouzelném plášti, Halucinace, Neuved' nás v pokušení, Na Dušičky, Kubálek a Strnad, Nepokradeš, Vitoušovy námluvy atd. Pak vznikly romány: Na rozcestí života, V poutech lásky a utrpení a divadelní hra téhož názvu. Mnoho básní, např. Jaro, Léto, Podzim, Zima, Chaloupko má, T. G. Masarykovi, Matičce, Vesnický hřbitov a jiné.

Snad to byl rozhled z onoho vrchu nad dědinou v romantickém údolí, kde byl člověk tak blízko myšlenkám, jemuž se v mlhavé dáli jeví silueta vzdálených Hradčan - jisto je, že nikdo nepocítí tak silnou lásku k vlasti, jako právě emigranti.

Lidé byli ve vsi dobří a hlavním jejich rysem byla poctivost a pracovitost. Každý se staral činit bližnímu dobře. Šel-li někdo z města pěšky, byl skoro jist, že se sveze s náhodným povozem spoluobčana.

V neděli a svátky se krajané vzájemně navštěvovali a bohatě se hostili. O zábavách bývalo veselo a výtržnosti bývaly velice řídké. Tančili mladí i staří. Jako dnes vidím dědečka Horáčka, 80letého stařečka u zábavy: Dýmčíčku v bezzubých dásních, statně se otáčel v tanci, rejdl a juchal. A bylo takových mnoho...

Tančilo se v Novosilkách u Hakenů, kde byl velký sál a hostinec, později ve Starých Novosilkách u Ant. Lišky, kde byl také zděný sál. Nové Novosilky měly svou vlastní školu od roku 1919-1924.

Vyučoval tam Josef Bujnovský, Polák, po matce Čech. Mluvil velmi dobře česky. V roce 1924 byly školy spojeny v jednu a řídícím byl Josef Bujnovský. Byl to velmi řádný a poctivý člověk.

Také v Českých Novosilkách se začala v roce 1930 stavět nová škola. Původně to měla být měšťanská sedmitřídní škola, ježto však o tuto školu měla zájem ukrajinská obec Mysliny, stavěla se v Novosilkách pouze dvoutrídní škola.

Zprvu byly kopány základy vedle, pak bylo rozhodnuto ve shodě obou obcí, aby škola stála něco dále na samém temeni hory, aby byla viditelná i druhé obci. Bylo rozhodnuto, že každá obec postaví vlastním nákladem polovinu stavby, zůstalo však při jedné polovině, kterou postavili občané Novosilek Starých. Byty pro učitele měly být pod jinou střechou a tuto budovu měli postavit Novosilky Nové, jako obec s větším počtem občanů a školní mládeže. Ke stavbě však nikdy nedošlo. Druhou polovinu školní budovy jsme dokončili až r. 1940. Ze stavebního materiálu, který připravili občané Novosilek Nových na stavbu školy, postavili dole pod kopcem slušný spolkový dům. Spolek dobrovolných hasičů měl tu své skladiště. Pořádaly se zde zábavy, divadelní představení a různé oslavy. V sále byl obloukový strop, pro hudebníky byl zřízen ohrazený výstupek.

Žáci občanské školy v Českých Novosilkách. V bílém uprostřed učitel K. Pulpytel.

Druhá světová válka

Poláci se spojenectvím s Německem brzy vystřízlivěli, ne však docela. V Krakově se zakládaly po jaru 1939 československé legie a v té době také přestalo pronásledování Čechů na Volyni. Byl jsem v Krakově v Junáckých kasárnách se svým bratrem Janem z Brna štáb. kapitánem. Když mne pak bratr poslal asi 8. srpna na českou Volyň, abych krajany seznámil blíže s vojenskou akcí, byl jsem v Senkevičovce zatčen, dopraven do lucké věznice a nežli se věc vyšetřila, vypukla polsko-německá válka a já byl propuštěn. Již po týdnů táhli kolem nás polští běženci k východu, za nimi ustupující vojenské části, nad nimiž kroužila německá letadla.

Pak přišla zpráva, že od východu přichází Rudá armáda. Nastal zmatek - běženci nevěděli kudy kam - vojenské oddíly změnily směr k jihu.

Polská policie v Senkevičovce, která do nedávna byla zamračená proti všemu, co nebylo polské a zvláště rudé, svlékla stejnokroj a šla k sedlákům vybírat brambory.

Brzy bylo slyšet rachot těžkých zbraní od východu a následujícího dne se ukázaly první vojenské jednotky Rudé armády. Pohybovaly se celé dva dny několika proudy; od Berestečka přes Labačovku, od Boremla přes Kolodeže - Kovbaň, od Lucka přes Čarukov; jízdní a pěší oddíly šly také od Nivy přes Senkevičovku.

Okamžitě byla zřízena lidová milice a v obcích vesnické sověty. Polské vojsko se rozprchlo, běženci se vraceli domů. Byla dána týdenní lhůta všemu lidu, aby každý šel, kam mu libo. Mnoho nepřátelských živlů odešlo na západ k Němcům.

V Novosilkách Starých byl zřízen vesnický sovět pro obce Novosilky České, Novosilky Ruské a Kumoviště. Předsedou sovětu byl Ukrajinec z Novosilek Ruských Konstantin Rosovskij a tajemníkem Pavel Kostjuk z Kumoviště. Předseda byl prostý, leč rozumný člověk a s Čechy jednal velmi správně a spravedlivě. Byl zřízen klub s čítárnou a knihovnou a správcem byl Josef Valeš mladší. Řídícím učitelem byl opět Karel Pulpytel. Z čistá jasna udeřili Němci na Sovětský svaz 22. června 1941.

Jel jsem právě toho dne do Horochova na schůzi. Již na Skobelce (předměstí Hrochova) nás upozorňovali, že je nebezpečné jet do města. Chvilí jsme okouněli, nechtělo se nám zpět. Až když jsme viděli prchající civilní úředníky, pobídli jsme koně také. Bylo to naše štěstí, neboť Němci byli již ve městě a popravili toho dne asi 150 lidí, kteří se jim namanuli do cesty. Jindy velký transport uhnali kamsi do Haliče, kde se lidé z části rozutekli, z části byli posláni do Německa na práci. Hnali jsme se domů jako vítr. A hned po hodině projížděli Němci přes Novosilky. Nejdřív motocyklisté, pak auta a ostatní vojenské části. Hnali se o závod celé tři dny směrem k Boremlu. Malé oddíly s vyhrnutými rukávy prohlížely okolí, ploužíce se obilím.

Již třetího dne vnikli Němci do klubu, rozházeli a podupali knihy a hospodáře Josefa Svorce potýrali. Ve strachu, kam s knihami, přenášel je Švorc v pytli na kopec za školou . . . Ráno jsem měl kupu knih vedle dveří. Aby tak šel kolem Němec! Co s knihami? Vynesl jsem je na půdu nad školou a ukrýl je pečlivě. Snad se tu zachovají do návratu sovětské vlády, jak jsem pevně věřil. Na konci vesnice bylo několik sovětských vojáků. Začala přestřelka. Jeden sovětský voják padl. Když jsme jej za vesnicí na kopečku pohřbívali, schoval jsem jeho listiny, dopisy a podobenky rodičů.

V r. 1945 jsem je předložil sovětským úřadům. Byl z Turkestánu. Jiný případ se udál za vesnicí blízko Kovbaně. Sovětští vojáci zabili dva Němce v autě, oblékli si jejich uniformy a klidně jeli s německou kolonou dále k východu.

Když zabité dopravili do obce, báli jsme se perzekuce, neboť Němci byli mstiví a ohlašovali, že za každého padlého popraví sto občanů na místě, kde se případ stane. Bylo to však v poli za vesnicí. Pak jsme již Němce viděli jen v okresním městě nebo náhodou, když časem zajeli do vsi.

Dlouho ještě táhly zpět rozprášené sovětské jednotky. Jeden z nich (asi 30 vojáků pod velením mladého poručíka) si počínal velmi směle.

Šli kolem školy a ptali se mě, kdy a kde táhli Němci. „Dáme jim,“ řekl důstojník, „jen co je doženeme, svoločí!“ Také zajatci si počínali neohroženě. Jeden v obličeji raněný se nechtěl rozloučit s ručnicí: „Těto pušky se mám zbavit? Stalin nedovolí.“ A slzy mu tekly po tváři smíšené s krví. Ukrajinci ve velké většině vítali příchod Němců a pomáhali jim jako vojenská policie. Tato měla sídlo také v Ruských Novosilkách.

Žáci občanské školy v Českých Novosilkách v r. 1938

Brzy přišli i do školy, že prý musejí udělat prohlídku. Mezitím vešli na půdu a našli sovětskou knihovnu. Tyto knihy jsme museli odnést na zádech se Židem Valterem do Ruských Novosilek. Cestou mi vyhrožovali: „Voní ti sovětské knihy? Přichichneš si k siré zemi. . .“ a podobně.

Když mě v úřadovně vyslechli, jak se ke mně knihy vlastně dostaly a odkud sám pocházím, přece jen mě pustili. Valtera však pomáchal v ledové vodě ve sklepě, což bylo jejich mučidlem.

Starostou byl za Němců František Rektor z Nových Novosilek, který aby uchránil osadu před možným nebezpečím, zdánlivě nadržoval Němcům. Lekl jsem se, když mne poprvé zavolal do úřadovny u Janatků pod školou: „Tak pojďte, vy komunisto, a ukažte, jak dovedete s námi spolupracovat.“

Přihlásil se ke mně do školy mladý ruský voják, který se tajně skrýval, aby nebyl vzat do zajetí, Petr Kornjakov, povoláním učitel. Zařídil jsem to s ním a zůstal se mnou vyučovat ve škole. Byl v civilu a naučil se dost dobře česky. Po výmlatu na podzim dovezli Němci do školy obilí, a tak jsme musili omezit vyučování na jednu třídu. Také bylo nařízeno vyučovat německy již od první třídy. Později toto nařízení samo sebou odpadlo. Všichni Židé musili do ghetta v Horochově. Majerovi Kyškovi se tuze nechtělo, simuloval blázná, nic však nepomohlo - musil do Horochova. Ostatní Židé šli do Senkevičovky, kde ghetto nebylo odrátováno jako v Horochově.

V r. 1942 se Ukrajinci postavili nepřátelsky proti Němcům a z ukrajinské policie se částečně stali buď partyzáni, nebo banderovci. Němci se odvažovali na venkov jen tehdy, když byli v přesile a dobře ozbrojeni. Ale i tu je dovedli Ukrajinci zaskočit, buď v úvoze, blíže lesíku apod. Na návrších byly v zimě v létě hlídky Ukrajinců a když se blížili Němci, vesničané prchali do lesů.

V únoru 1942 začala hromadná poprava Židů v Horochově. Podařilo se utéci mladému 20letému Berko Kiškovi z Novosilek. Zaklepal mi v noci na okno. Skrýval jsem jej a živil u sebe tři týdny. Pak si vyryl tajně jámu pod starým stohem slámy u Kozáka pod školou a v noci sháněl živobytí.

Všude byli Židé vyhubeni, jen v Senkevičovce ještě žili. I byla vyhlášena amnestie všem Židům - uprchlíkům za tím účelem, aby je dostali do pastí. Měli žít všichni v Senkevičovce. Berko Kiško tam také šel. Rozdělili je k různým pracím. A tu náhle v noci obklíčili Senkevičovku. Kdo prchal, byl zastřelen. A Berko Kiška přece uprchl a přišel podruhé. Také Benjamín Valter se svou dcerou Žofií přišel k nám. Ještě uprchl Perec Bronštejn, který se potuloval v okolí, a někteří jiní, jejichž jména neznám. Všichni našli azyl a skývu chleba a dočkali se osvobození.

Partyzáni pracovali zpočátku společně, ať to byli Ukrajinci, Rusové nebo kdokoli. Brzy se však nepohodli a Rusové se oddělili, neboť banderovština - to byl tentýž fašismus v nacionální ukrajinské formě.

K naší škole zabloudil ruský partyzán Loňa. Spávali jsme tedy ve třech: já, Loňa a Korňakov nad kolnou na seně a děrou ve střeše jsme viděli daleko široko do kraje. Banderovci pálili polské samoty a vesnice, vraždili jejich obyvatele. Několik dní hořela sousední ves Budky Kolodežské. V Kovbani pobili na smrt 50 osob na rozcestí u kříže. V Senkevičovce spálili kostel atd. Čekali jsme, že se vrhnou také na nás a kopali jsme tajné kryty. Domlouvali jsme společnou obranu. Jednou v noci zahoukala hasičská siréna na poplach. Zazvonili na zvon (každá obec měla zvonici, kladiva bušila do kusů kolejnic, zaječely trubky hudebníků. Poplašení lidé se chápali vidlí, seker. Ženy s dětmi spěchaly do krytu. Ukázalo se, že přes ves jelo několik povozů s banderovci - uklidnili nás - dlouho jsme však nevěřili.

V Ruských Novosilkách byl chudý Polák Jan Saletra. Měl ženu Ukrajinku z téže vsi a sedm dětí. Byl jsem těm dětem za kmotra a Saletra nás často navštěvoval. Nejstaršího syna a dceru mu poslali na práci do Německa. Chlapce tam zastřelili za to, že utrl jablko a dcera tam umřela z podvýživy. Tohoto Saletru se ženou a čtyřmi malými dětmi banderovci v noci v bytě přepadli a zabili. Zachránila se 14letá dcera, která se schovala do sklepa a druhého dne přišla k nám.

Sovětská vojska se blížila ke Styru - občas zahučela daleko kdesi děla. Banderovci si chystali po lesích tajné kryty. Takové kryty byly i v Holetinském lese. Začátkem března 1944 přišli ke škole banderovci bez pušek. Jeden vešel přímo do třídy a zeptal se: „Vy budete Kornjakov?“ Věděl jsem, že Kornjakov je právě před školou u Kněžáček, neboť za hodinu měl přijít do školy, ale posílal jsem je až na konec osady.

Náhrobek Františky Čmuchaľové na hřbitově v Novosilkách (2019, z archivu Františka Čecha).

Okouněli kolem Kněžáčkových až vešli. Petr se schoval. Opět chodili v blízkém sousedství a znovu vešli. Tentokrát se Petr, vzdor výstraže hospodářově, přihlásil. Nikomu prý nic zlého neučinil. Zapomněl, že se stýkal ještě před dvěma týdny s partyzány Kovpaka, kteří tu tábořili s vysílačkou. Prý se má dostavit na učitelskou konferenci. Vyžádal si ještě rozmluvu se mnou. Přivedli jej, vpustili do třídy a sami očekávali u domovních dveří. Řekl jsem mu šepem bez obalu, co si myslím, a radil jsem, aby jim hleděl utéci. A pak vedli Petra ke Kněžáčkům, že prý se přezuje. Vyšel pak jakoby za roh na stranu a vklouzl do krytu za stodolou Svobodovou. To byla chyba jen o padesát kroků dále a byl by opět v našem lese, a čas k tomu byl. Po pěti minutách se vyřítili banderovci. Petra našli a pak ho již bili a vlekli k Andrušenkovu mlýnu. Petr Kornjakov zahynul kdesi za bažinami. Po delší době byla v bažinách nalezena mrtvola s ostnatým drátem na krku... Takových případů bylo mnoho. V Janovce za Holetinem našli učitele Burdžionga ve stohu slámy a pilou mu zaživa odřízli hlavu. Třetího dne po smrti Kornjakova se do vsi nahrnuli Němci i vlasovci. Fronta byla 5 km za vesnicí. Ve škole byl německý štáb praporu - to byla v našem úseku celá armáda. Mladí lidé, ba i staří musili jít kopat zákopy za Holetinským lesem. Mládež lezla do tajných krytů. Ve svém krytu u školy jsem schovával tři mladíky.

Bojovalo se již u Kovbaně, ba těsně za novou vsí, jak jsme pozorovali od školy. Trvalo celé tři týdny, až Rudá armáda uhodila od Berestečka k Horochovu z jedné a přes Kovbaň na Zviniače z druhé strany. Bylo 31. března, sněžilo. Spadla z nás hrozná tíha...

Ráno 1. dubna 1944 bylo ticho jako po vymření. Každý žil okamžikem napjatého očekávání. Hleděli jsme z kopce směrem východním. O deváté hodině za sněhovými závěsemi uprostřed druhé obce se cosi začernalo v dlouhá řadě. Zpočátku hlavy, pak celé postavy se po kolena brodily sněhem. V pravici automaty v levici lopaty mířili vojáci na kopec ke škole. „Zdrastvujtě, tovaryšči!“ Potřásli nám ruce, vesele se usmívali - my také... Jakoby se tatík vrátil z daleké pouti. Nu, slova nestačí. Ve vsi bylo jako o svátcích. Vylezli Židé.

Kterýsi z vojáků vylezl na půdu a sekerou prosekal v plechu otvor. Dalekohledem zkoumali západ a jih. Když se u nás čím se dalo pohostili, hnuli se k západu a zase přišli jiní. Do večera byly obě dědiny jako vojenský tábor ... Sníh roztával a těžké pancéřové zbraně rozrývaly cesty. V Horochově byl tuhý boj - město šlo z ruky do ruky. Němci se ještě jednou opřeli v Choleňově a u Zviniač - 9 km od naší vesnice. Tak trčela fronta celé tři měsíce. U nás ve škole byl polní lazaret. Sváželi se ranění vojáci i civilisté z bojů v Choleňově a od Skobelku - i jedno děvče bylo raněné. Nářek... Jeden raněný zemřel - pochovali jej vedle školy. Najednou evakuace lazaretu zpět - to když fronta couvla ke Zviniači. Tehdy v nás trochu hrklo. Nedej Bože, Němce!

Ve škole byl nyní důstojnický klub, porady štábu. Přijela tiskárna - všechno ve škole. Na dvoře zamaskována auta, vedle v lesíku dělostřelectvo, dál v lese hospodářské a řemeslné části. A každodenně zakrouží nad obcí německé letadlo - říkali jsme mu vrána. Dole u spolkového domu nasadili na kůl kolo od vozu a na této otáčecí podpoře střídali po vráně protiletadlovými náboji. Nesestřelili, ale plašili ji. Jednou vrána shodila bomby asi sto metrů od školy. Jedna bomba padla v rohu lesa, druhá na pole, kde sázeli brambory. Byl zabit Josef Švorc. Jindy shodili bomby do staré osady na cestu před Šimonem. Byla zabita Šimonova dcera. Ještě několik pum dopadlo tu a onde ve vsi, obětí však více nebylo, ani ve vojsku ne. Za Boremlem se chystalo velké vojenské letiště - připravoval se útok. Do vsi přibývalo nové a nové vojsko a zbraně a v noci se stěhovalo blíž k frontě.

Byla nařízena evakuace všech vesnic do 20 km od fronty, tj. za řeku Styru, pro případ pohybu fronty. Novosilští vyjeli, někteří se tajně v noci vraceli zpět. My jsme zůstali ve škole, ježto nebylo povozu. Evakuační důstojník se mračil, ale pak mávl rukou: „Nepustíme Germány!“ Rakety z fronty celou noc svítily, kulomety a děla hrály. Několikrát dopadly dělové náboje až blízko ke vsi. Až po tříměsíční přípravě to začalo. Tisíce děl, kulometů a minometů zahovořilo najednou. Obloha se pokryla řada za řadou sovětskými letadly. Hluk, rachot, vzdušné boje. Němci nevydrželi ani den - utíkali k Bugu. Boj ztichl, vojsko zmizelo. Byla provedena mobilizace

mužů od 18 do 50 let. V Rudé armádě byli i starší, až 55letí. Narukovali v tom věku i mladší 18 let - kupř. Horušický Frant., Lamač Josef.

Byl jsem již v dubnu potvrzen opět učitelem.

Pojednou vyšli odkudsi znovu banderovci a podráželi nohy těm, kdož bojovali za svobodu lidství. Před ústupem Němců podpálili Horochov a vyvraždili několik úředníků.

V obci Novosilky České byl opět vesnický sovět s předsedou Konstantinem a tajemníkem Pavlem Kostiuem. Brzy však byli oba zatčeni pro účast v banderovském hnutí. Novým předsedou byl Frant. Prajzler a tajemníkem Josef Haken. František Prajzler byl velice energický, vytýkal na schůzi všechny úchyly a zlořády, přímo ukazoval na fašisty a banderovce z řad Ukrajinců. Tím popudil proti sobě lid. Byl jmenován okresním velitelem milice pro stíhání banderovských a jiných záškodníků. Měl se již stěhovat do města Horochova, když v noci pro něj neznámí banderovci přišli, vyvedli na pole u Kumovišť a zastřelili. Byla to škoda. Tento malý, nepatrný človíček, pln odvahy a energie se nebál nikomu říci pravdu do očí. A to se mu stalo osudným. Zanechal vdovu se dvěma malými dětmi. Hned po pohřbu se proneslo, že stejný osud čeká ještě několik lidí. Počítal jsem se mezi ně, a proto jsem spával každou noc jinde, často i ve stohu.

Jednou, když jsem spal doma a manželka hlídala, kdosi klepal na stěnu. Opatrně jsem vyskočil zadním oknem a les mě pohltil. Ráno jsem našel u dveří plakát, rozsudek smrti. Jak jsem mohl v takových poměrech vyučovat? Naštěstí odpoledne zajelo do vsi sovětské auto. Sedl jsem s vojáky a odejel do Horochova. Vesnice žila dál tím rušným životem, kdy ve dne sloužíš pravé vládě, plníš dodávky a povinnosti, v noci však chtěj nechtěj posloucháš bandity.

Tak přišli do vsi jedenkrát dva zástupci sovětských úřadů: mladý poručík jménem Sáša, druhý starší milicionér menší postavy. Aby se vyhnuli nepříjemnostem s banderovci, šli tajně na nocleh k Frant. Vrbovi mladšímu v nové osadě na kopečku. Banderovci je hledali v noci dům od domu. Když přišli k Vrbovi, tento zapřel. Šli však, prohledali stavení a zamířili ke světnici, kde spali Sověti. Sotva otevřeli dveře, tito spustili střelbu. Bandité couvli a oblehli stavení. Sověti hodili oknem dva ruční granáty a tím průlomem začali prchat. Podařilo se to jen staršímu - Sáša padl nedaleko stavení. Druhý se ukryl v hluboké závěži, odkud se v noční temnotě prodral k Horochovu. Vrba za trest na dvoře zastřelili a stavení zapálili. Bandité si brali u Čechů, co se jim líbilo - prasata, obleky, zásoby živobytí. Nebylo to vinou sovětské vlády - ta se na frontách pracovala k vítězství. Kárné brigády na potření band nestačily. Byli v nich i naši Češi. Z Novosilek Ladislav Kozák, 16letý, byl nejednou v tuhém boji. Za Horochovem se dostal do zajetí, ale zachránil se útekem. Frant. Valeš jel na návštěvu k příbuzným kamsi k Dubnu. Vracel se se svým tchánem směrem na Boremel. Za Boremelem v lesích byli přepadeni banderovci, zmučeni a zabiti. Valeš měl na těle vyřezanou kůži v podobě kříže. Oba byli pohřbeni v Novosilkách. Vrátili se domů z Československa vojáci, nemohouce se dočkat svých rodin, do staré vlasti. Jen málo jich tam zůstalo: Josef Šťastný - jediný ze starších, a pak mladší hoši: Novák František, Rudolf Josef, Dostál Břetislav, Andrušenko Teodor.

Současný letecký pohled na Novosilky.

Skupina Čechů z Novosilek před odjezdem do ČSR (1947).

Probíhaly dny v očekávání, že se přece jen všichni budou stěhovat do Čech - jedni byli plni radostného očekávání, jiní s obavou hleděli vstříc příštím věcem - neradi by opustili místo, kde otcové a dědové se tolik nalopotili, aby založili nový domov.

A tak z nejistoty se rozvázaly poněkud mravy - vařila se vodka, pilo se a zpívalo ... Podomácku se vyrábělo mýdlo, syrub, mouka v malých důmyslných mlýncích, kroupy, olej, slovem vše dovedli lidé svým důmyslem sestrojít, neboť zásobování úplně vážlo.

Padlí ve druhé světové válce: Martinek Ladislav, Lamač Ludvík, Horušický František, Liška Antonín, Martinek Josef, Kněžáček František, Kozák Josef, Kozák František, Vrba František, Rymarčuk (Ukrajinec v čs. sboru), Čmuchaček Ladislav.

Padli na Volyni: Tylichter (zabit Němci jako partyzán).

Zabití banderovci: Prajzler Josef, Vrba Josef, Valeš František, Petr Kornjakov, Loňa.

Od letecké pumy zahynuli: Josef Švorc a Antonie Simonová. **V Osvětimi byl umučen** Slavomír Pulpytel.

Reemigrace a nový domov

Dne 5. prosince 1946 přijela československá přesídlovací komise pod vedením majora Černého a dr. Faisnera. Měla své sídlo v Senkevičovce. Spolupracovali s komisí místní a okolní Volyňáci: Josef Volejník ze Sklíně, Karel Pulpytel z Novosilek, Emilie Tomšová z Hubina, Emilie Poláková z Nivy Hubinské.

Jezdilo se po českých osadách spisoval a oceňoval se veškerý majetek, stavby, osevy. K jaru 1947 bylo již vše připraveno k odjezdu. Novosilští vyjeli z Volyně v dubnu o velikonočních 1947. Dlouhý vlak vyjel ze Senkevičovky k západu a dlouho ještě se krajané ohlíželi k místu, kde v údolí byla skryta vesnička. Ten kopec se školou daleko do kraje mával ještě na rozloučenou všem, kdož nejednou jej přecházeli. Krajané si představovali, že budou ve vlasti opět všichni pohromadě, a že i zde založí vzorné obce. Stalo se jinak ... Všichni jsou roztroušeni po celé republice. Novosilští jsou osídleni většími skupinami v obcích:

1. Hrušovany nad Jevišovkou asi 15 rodin.
2. V Malešovicích, Cvrčovicích, Vlasaticích, Pohořelcích, Ondrovicích - asi 15 rodin.
3. Fulštejn a okolí - asi 10 rodin.
4. Dále jednotlivě v Žatci, Podbořansku, v Praze, Podkrkonoší, Chebu, Aši a jižních Čechách.

Připravila: Natálie Chejnovská, zdroj textu: Kronika obce České Novosilky, Karel Pulpytel (dle vyprávění Karla Dolejše), fotografie: Volyňáci.cz, Kronika Českých Novosilek, Mapy.cz.

Seznam rodáků a potomků z Novosilek Českých

Beneš Václav 1919, František 1921, Anna 1923, Václav 1888, Františka 1883, Malešovice, okres Brno-venkov
Čech Josef 1898, Rudolf 1931, Anna 1874, Růžena 1904, Libuše 1928, Kozimír 1930, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Čech Jaroslav 1884, František 1930, Vladislav 1934, Bohuslav 1932, František 1930, Františka 1889, Marie 1924, Zliv, okres Tachov
Čmuchaček Ladislav 1890, František 1932, Emilie 1894, Anna 1922, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Čmuchačková Marie 1905, Antonie 1930, Františka 1933, Anna 1939, Evženie 1942, Alžběta 1944, Hajniště (Hegewald), okres Liberec
Čmuchaček Karel 1892, František 1925, Emilie 1901, Hrádek, okres Znojmo
Čmuchaček Karel 1921, Antonína 1927, Krásný Les (Schönwald), okres Liberec
Čmuchaček Antonín 1889, Marie 1896, Emilie 1928, Marie 1931, Antonín 1936, Stanislav 1937, Nová Ves, okres Bruntál
Čmuchaček Josef 1921, Marie 1928, Přední Arnoštov, okres Svitavy
Dolejš Josef 1935, Břetislav 1912, Emilie 1909, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Dolejš Josef 1883, Ludvíka 1920, Anna 1886, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Dolejš Josef 1909, Anna 1907, Emilie 1934, Marie 1937, Horní Povelice, okres Bruntál
Dolejš Karel 1905, Anna 1911, František 1933, Karel 1935, Karel 1854, Hrušovany nad Jevišovkou, okres Znojmo
Dolejš Ludvík 1888, Růžena 1896, Smolín, okres Brno-venkov
Dostál Břetislav 1920, Marie 1924, Bohuslav 1926, František 1888, Anna 1894, Malešovice, okres Brno-venkov
Egert Jan 1873, Barbara 1917, Božena 1937, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec
Haken Karel 1904, Josef 1931, Marie 1911, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Haken Vladimír 1920, Emilie 1920, Marie 1932, Pavlína 1893, Vladislav 1892, Malešovice, okres Brno-venkov
Haken Josef 1941, Antonína 1934, Marie 1902, Emilie 1937, Nová Ves, okres Bruntál
Haken Josef 1893, Růžena 1905, Růžena 1929, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec
Havelka Ladislav 1914, Marie 1912, Václav 1940, Hrádek, okres Znojmo
Havelka Josef 1878, Růžena 1885, Anna 1923, Jaroslav 1923, Našiměřice, okres Znojmo
Havelka Josef 1895, Marie 1903, Alžběta 1933, Marie 1931, Našiměřice, okres Znojmo
Hlaváčková Anna 1893, Rosalie 1874, Malešovice, okres Brno-venkov
Horáček Vladislav 1909, Marie 1904, Soběsuky, okres Chomutov
Horušický František 1898, Julie 1903, Marie 1924, Pohodělice, okres Brno-venkov
Hraj Fedor 1924, Růžena 1899, Josef 1931, Ladislav 1940, Soběsuky, okres Chomutov
Janatka Václav 1908, Antonie 1911, Františka 1931, Marie 1933, Josef 1938, Našiměřice, okres Znojmo
Janatka Josef 1865, Karel 1905, Marie 1911, Václav 1932, Soběsuky, Josef 1935, okres Chomutov
Janatka Břetislav 1917, Emilie 1927, Františka 1878, František 1875, Anna 1905, František 1897, Vlasatice, okres Brno-venkov
Januš Josef 1900, Františka 1905, Anna 1931, Ladislav 1943, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec
Ječná Anna 1884, Postřelná, okres Liberec
Ječný František 1917, Marie 1912, Jiřina 1941, Františka 1946, Přední Arnoštov, okres Svitavy
Ječný Josef 1912, Marie 1937, Kateřina 1937, Miroslav 1940, Srbská (Wünschendorf), okres Liberec
Junk František 1900, Olga 1910, Antonína 1938, Vlasta 1939, Rychnov u Jablonce nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou
Kastl Antonín 1885, Vladimír 1925, Antonín 1917, Marie 1904, Emilie 1933, Anna 1935, Helena 1943, Mory, okres Louny
Knězáček Václav 1889, Alžběta 1925, Emilie 1899, Emilie 1929, Hrádek, okres Znojmo
Knězáček Vladislav 1924, Malešovice, okres Brno-venkov
Knězáček Josef 1891, Anna 1896, Slavěna 1926, Miroslav 1928, Soběsuky, okres Chomutov
Košťák Miroslav 1930, Emilie 1872, Marie 1907, Ladislav 1910, Anna 1936, Emilie 1940, Horní Povelice, okres Bruntál
Košťák Václav 1905, Barbara 1905, Emilie 1928, František 1934, Koberno, okres Bruntál
Košťák Vladislav 1925, Rosalie 1882, Oleksovice, Morašice, okres Znojmo
Kovář Vojtěch 1903, Marie 1910, Karel 1930, Vavřinec 1931, Karel 1933, Ludvík 1935, Terezie 1938, Bedřich 1942, Drahouš, okres Rakovník
Kovář Fridelín 1889, Marie 1895, Miroslava 1931, Radíčeves, okres Louny
Kozák Vladislav 1923, Josef 1893, Marie 1923, Antonie 1931, Magdaléna 1890, Cvrčovice, okres Brno-venkov
Kozák Vladislav 1922, Vladislav 1899, Evženie 1929, Marie 1925, Ludvíka 1899, Koberno, okres Bruntál
Kozák František 1937, Marie 1913, Emilie 1941, Kohoutov, okres Trutnov
Kozák Alois 1905, Slavomír 1947, Emilie 1932, Růžena 1939, Marie 1884, Kunratice (Kunnersdorf), okres Liberec
Kozák František 1908, Františka 1863, Antonie 1912, Slavinie 1932, Marie 1934, Luh pod Smrkem (Mildenau), okres Liberec
Kozák František 1908, Josef 1933, Jiří 1940, Emilie 1908, Anna 1931, Marie 1943, Nová Ves, okres Bruntál
Kozáková Marie 1909, Emilie 1933, Marie 1939, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Kozáková Antonie 1913, Emilie 1937, Damnice, okres Znojmo
Kozáková Anna 1856, Heřmanice, okres Liberec
Kozáková Marie 1922, Marie 1884, Hradec nad Svitavou (Gráendorf), okres Svitavy
Kozáková Marie 1908, Emilie 1928, Vlasta 1935, Míšovice, Oleksovice, okres Znojmo
Kozáková Anna 1864, Slavěna 1917, Smolín, okres Brno-venkov
Kučerová Marie 1922, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Lamač Jan 1911, Marie 1920, Růžena 1880, Emilie 1938, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál
Lamač Josef 1894, Emilie 1902, Marie 1924, František 1926, Srbsice, okres Teplice

Výzva

Máte-li fotografie, dokumenty, kroniky a jiné předměty vztahující se k Českým Novosilkám, prosím, ozvěte se nám. E-mailové adresy jsou srbecky@me.com, sircovic@gmail.com, cesky.volynak@seznam.cz, volynacimk@seznam.cz, poštovní adresa je SČVP, z.s., Sokolská 486/33, 120 00 Praha 2, telefon **+420 777 798 820**.

Liška Petr 1885, Marie 1892, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál

Liška Jan 1913, Antonie 1921, Marie 1941, Václav 1943, Anna 1883, Cvrčovice, okres Brno-venkov

Liška Alois 1915, Anna 1885, Pavlína 1882, Alžběta 1925 Emilie 1923, Damnice, okres Znojmo

Liška Ladislav 1947, Marie 1920, Kunratice (Kunnersdorf), okres Liberec

Liška Karel 1916, Antonína 1921, Marie 1941, Václav 1943, Anna 1883, Malešovice, okres Brno-venkov

Lišková Marie 1877, Našiměřice, okres Znojmo

Liška Václav 1932, Anna 1879, Nová Ves, okres Bruntál

Majbroda Václav 1906, Božena 1908, Anna 1866 Miloslav 1933, Václav 1940, Marie 1942, Dolní Oldříš, okres Liberec

Majbrodová Rozalie 1919, Marie 1940, Kunratice (Kunnersdorf), okres Liberec

Martinec Stanislav 1884, Antonín 1908, Marie 1921, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec

Martincová Alžběta 1942, Zliv, okres Tachov

Martínek Václav 1909, Anna 1913, Václav 1876, Marie 1880, Růžena 1922, Josef 1941, Růžena 1943, Václav 1937, Huntířov, okres Trutnov

Martínek Václav 1914, Kateřina 1923, Emilie 1944, František 1946, Soběsuky, okres Chomutov

Michálek Alexandr 1937, Nikolaj 1944, Světlana 1940, Anna 1916, Nové Hamry, okres Karlovy Vary

Nejedlý Jaroslav 1911, Marie 1914, Antonie 1937, František 1946, Svobodová Marie 1888, Hrušovany nad Jevišovkou, okres Znojmo

Novák František 1896, Marie 1906, Antonín 1928, Stanislav 1930, Marie 1932, Malešovice, okres Brno-venkov

Novák František 1927, Malešovice, okres Brno-venkov

Novák Václav 1914, Marie 1923, Anna 1944, Marie 1876, Ludvík 1917, Marie 1923, Oleksovice, okres Znojmo

Novák Antonín 1905, Anna 1912, Marie 1941, Miroslav 1935, Oleskovice, okres Znojmo

Novák Vlastislav 1912, Emilie 1914, Eduard 1939, Jarmila 1947, Vlasatice, okres Brno-venkov

Piroh Jakub 1900, Marie 1889, Emilie 1924, Aš (Asch), okres Cheb

Prajzler Václav 1939, Anna 1911, Marie 1931, Postřelná, okres Liberec

Pryčinský Josef 1924, Marie 1892, Heřmanice, okres Liberec

Příbylová Marie 1880, Marie 1918, Julie 1945, Polinská Helena 1926, Čeradice, okres Louny

Příbyl Václav 1908, Helena 1914, Oldřich 1938, Otakar 1943, Vrbice, okres Rakovník

Rajbergr Josef 1884, Josef 1921, Alžběta 1922, Růžena 1888, Karlov pod Pradědem, okres Bruntál

Rebl Josef 1916, Anna 1913, Stanislav 1939, Jiří 1941, Úsov, okres Šumperk

Rektorová Anna 1857, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál

Rektor Antonín 1907, Emilie 1911, Marie 1934, Emilie 1942, Marie 1877, Cvrčovice, okres Brno-venkov

Rektorová Anna 1874, Nová, okres Krnov

Rektor Karel 1898, Františka 1903, Anna 1927, Oleksovice, Olešnice, okres Znojmo

Rektor Josef 1931, Staňkovice, okres Louny

Rektor František 1891, František 1915, Růžena 1896, Anna 1920, Milada 1940, Růžena 1944, Vlasatice, okres Brno-venkov

Rudolf Václav 1895, Barbora 1901, Hrušovany nad Jevišovkou, okres Znojmo

Rudolf Josef 1897, Václav 1931, Antonie 1901, Josef 1927, Antonína 1925, Anna 1905, Emilie 1942, Marie 1939, Malošovice, okres Brno-venkov

Rudolf Vilém 1908, Anna 1909, Anna 1936, Anna 1871, Suchohrdly, okres Znojmo

Řehák Václav 1913, Josef 1946, Marie 1924, Vlasta 1944, Marie 1942, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec

Řehák Josef 1911, Anna 1907, Václav 1942, Josef 1947, Vlachov, okres Šumperk

Savický Svatoslav 1938, Pavlína 1919, Marie 1941, Nové Město pod Smrkem, okres Liberec

Svidevský Michal 1922, Anna 1946, Antonie 1917, Čeradice, okres Louny

Šarlovský Karel 1883, Rosalie 1886, Úsov, okres Šumperk

Špur Václav 1908, Anna 1913, Josef 1939, Jaroslav 1945, Venkerská Anna 1877, Rychnov u Jablonce nad Nisou, okres Jablonec nad Nisou

Šťastný Josef 1895, Anna 1874, Marie 1915, Josef 1938, Šumice, okres Brno-venkov

Švorc Josef 1899, Slavěna 1889, Žofie 1902, Emilie 1920, Josef 1923, Eduard 1931, Marie 1947, Dolní Řasnice (Rückersdorf), okres Liberec

Švorc Jaroslav 1922, Václav 1870, Anna 1886, Vladislav 1909, Antonína 1922, Čereník Josef 1923, Heřmanice (Hermsdorf), okres Liberec

Švorc Josef 1916, Antonína 1921, Františka 1887, Alžběta 1917, Jaroslav 1938, Marie 1941, Kohoutov, okres Trutnov

Toloček František 1937, Marie 1914, Alfréda 1931, Antonín 1939, Křižany, Josef 1941, okres Liberec

Tylichtr Antonín 1937, Růžena 1912, Anastázie 1933, Josef 1932, Křižany, okres Liberec

Tylichtr Antonín 1895, Božena 1892, Soběsuky, okres Chomutov

Urban Václav 1900, Marie 1903, Vladislav 1937, Libuše 1944, Předlánc (Priedlanz), okres Liberec

Valeš Břetislav 1922, Marie 1925, Marie 1894, Moravská Třebová, okres Svitavy

Vedral František 1916, Alžběta 1921, Vlasta 1941, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál

Velek Jan 1902, Marie 1910, Alexandr 1932, Věra 1935, Čejkovice, okres Chomutov

Velková Ludmila 1907, Marie 1879, Čeradice, okres Louny

Velek Emil 1939, Anna 1910, Emilie 1931, Jiřina 1932, Evženie 1943, Čeradice, okres Louny

Velková Anastázie 1903, Marie 1929, Čeradice, okres Louny

Vrba Václav 1933, Josef 1938, Slavina 1931, Marie 1910, Bohušov (Fulštejn), okres Bruntál

Vrba Slavomír 1930, Josef 1936, Emílie 1931, Karlov, okres Bruntál

Vrba František 1944, Emilie 1922, Olekšovice, Mšice, okres Znojmo

Vrba Alois 1908, Marie 1913, Anna 1937, František 1940, Postřelná, okres Liberec

Vrba Vladislav 1900, Václav 1910, Anna 1878, Kateřina 1914, Františka 1908, Evženie 1930, Antonína 1934, Marie 1940, Viktor 1941, Jaroslav 1941, Žabokliky, okres Louny

Žižka Josef 1909, Jiří 1937, Nehasice, okres Louny

Dobrý člověk Vladimír Pirožka

Vzpomínka ke 100. výročí narození

Vladimír Pirožek se narodil 18. 3. 1925 ve Sklíni na Volyni. V 17 letech v době druhé světové války se přihlásil do Československého armádního sboru a byl zařazen jako radista a s armádou postupoval přes Dukelský průsmyk a dále na Ostravskou operaci a pak dále až do Prahy. Na Dukle padl mezi prvními jeho starší bratr František a druhý bratr Antonín byl těžce zraněn. Po demobilizaci v roce 1945 zůstal v Žatci, kam byla směřována i reemigrace rodin volyňských Čechů. V Žatci mu byla přidělena zemědělská usedlost a začal hospodařit. Jelikož byl svobodný, našel si zde známost a v roce 1946 se oženil. V březnu v roce 1947 se vrátila z Volyně i jeho původní rodina, z níž část přesídlila na Moravu.

S manželkou Jarmilou měli postupně tři dcery - Evu 1947, Dagmar 1949 a Vladimíru 1956. Soukromé hospodaření brzy ukončil vstupem do vzniklého JZD. Z počátku pracoval jako traktorista a za nějaký rok si jej členové družstva zvolili za předsedu. Rozvoj družstva nabral na obrátkách, rozvíjelo se rychle hospodářsky a ekonomicky. Chmel začal být nosnou plodinou, ale nezůstávala pozadu ani zelenina (okurky, jahody, patizony...). Technologickou vyspělost pěstování chmele prokázal v zavádění nových moderních strojů první česačky ČCH 1 a pásové sušárny ČAČAK. V šedesátých letech již chmel dosahoval špičkových výnosů a kvality a za to mu byl v roce 1966 udělen Mezinárodním sdružením pěstitelů chmele Řád I. stupně - Chevalier. Družstvo ekonomicky sílilo, a tak mohlo pro své zaměstnance jednou za rok uspořádat zahraniční zájezdy do ciziny: Rakouska, Jugoslávie, Egypta, Tunisu... Sedmdesátá léta pak byla zatížena slučováním s dalšími sousedními družstvy a hospodářský zázrak se rozplynul.

Vladimír dělal vše naplno. Byl aktivním členem SPB (Svaz protifašistických bojovníků), věnoval se myslivosti, skalničkám a včelaření, kde jej neminula funkce předsedy ZO ČSV. Ve včelaření pokračuje i jeho vnuk Vítězslav.

Miloval svou rodinu a rodiny svých sourozenců Antonína, Antonie, Aninky. Často vzpomínal i na synovce Viktora a Františka, jimž padl tatínek ve válce a maminka brzy zemřela. V životě na Moravě jim pomáhali babička a Aninka. Doma nás vedl k pracovitosti, poctivosti, skromnosti a čestnosti. Jeho život ukončila těžká nemoc 25. 10. 1995.

Těm, kdo jste jej znali a vzpomenete s námi, děkuje za rodinu dcera Eva Buchalová.

Noviny České očima Rostislava Kupčaka

Rostislav Kupčak, rodák z obce Noviny, byl neúnavný vlastivědec, badatel historie rodné obce a dopisovatel redakce deníku Gomin v Mlynově. Hodně četl, věnoval se sebevzdělání a byl aktivní ve veřejné činnosti. Zemřel na jaře roku 2024 ve věku nedožitých sedmdesáti let. Celý život si vedl poznámky o svém rodném osídlení, uchovával je a sdílel s blízkými, když bylo potřeba. V těchto zápiscích je zaznamenáno, že až do roku 1940 se osada jmenovala Noviny České, protože byla založena roku 1869 českými osadníky. A udělali to v údolí, neboť výše se k vodě nedostali – hloubka vrtů zde dosahuje přes dvacet metrů. První domy byly postaveny z hlíny, později ze dřeva. V roce 1911 měla vesnice padesát šest dvorů a 267 obyvatel. V letech 1. světové války sídlilo v domě Čecha Patery velitelství jihozápadní fronty, velitelem byl O. Brusilov. V roce 1910 začaly Noviny České vyrábět cihly a v obci dlouhá desetiletí fungovala cihelna, takže se stavěly zděné domy. Jedním ze svědků té doby je dům, na jehož průčelí je vyzděno označení „1912“ – rok dokončení stavby. Před reemigrací roku 1947 měla obec celkem sto patnáct čísel popisných. Dnes jich zůstalo jen čtyřicet, ačkoli lidé žijí jen ve dvaceti pěti domech, dalších patnáct zůstává polorozpadlých. Celkem má obec v současnosti devadesát čtyři domů, obydleno je šedesát čtyři a další dvě čtyři bytovky. V tomto venkovském architektonickém souboru si zaslouží pozornost domy postavené českými řemeslníky pro své rodiny. Snad se sluší zdůraznit, že ještě na začátku minulého století si Češi stavěli tak prostorné domy, na které ani dnes nejsme všichni zvyklí. A ani argumenty o hospodárnosti nepřesvědčí, že velké domy jsou nadbytečné. V roce 1947 Češi opustili vesnici. Pravda, zůstaly dvě rodiny: Bučkovi a vdova Emilie Šourková s dcerou Elenou. Před odjezdem do vlasti obsadili české domy migranti z Polska a když Češi opustili vesnici, začaly jejich budovy osídlovat přistěhovalci ze Slovenska, kterým se v Novinách říkalo „huculové“. Nakonec skoro všichni odešli. Soužití zástupců tří nebo čtyř slovanských národů však dává důvod tvrdit, že Noviny jsou jakýmsi mezinárodním hlavním městem Mlynovské oblasti.

Rostislav Kupčak si také provedl průzkum českého hřbitova, zaznamenal stav pomníků a křížů na hrobech i hroby, na kterých nejsou pomníky ani kříže: některé zničil čas, jiné větry a bouře a nikdo je neobnovuje. Mimochodem, hřbitov má padesát českých hrobů a jsou v dost v nevábném stavu. Neexistují příbuzní a potomci těch, kteří odpočívají věčným spánkem v Novinách, nebo jsou daleko v zahraničí, a zdá se, že místní mají svých starostí dost. Pravda, jsou tam hroby a pomníky v perfektním stavu. Také historik a spisovatel Česlav Chytrý ve své knize o náhrobcích zmapoval stav hřbitova a uveřejnil zde dvacet šest českých hrobů. Náhrobky najdeme na volyňských stránkách u obce Noviny České a průběžně se doplňují o fotografie od aktivistů z Ukrajiny. Dále pan Rostislav Kupčak obrací pozornost na „Hasičskou zbrojnicí“, což znamená přibližně „ozbrojená požární stráž“ přeloženo do ukrajinštiny. Faktem je, že zaměstnanci této jednotky byli ve službě v obci každý den a každou noc a v případě nebezpečí nebo hrozby požáru bili na poplach. Kromě toho byli vyzbrojeni pistolemi označenými jako „browning“ a mohli

vykonávat také donucovací funkce. Zejména během sklizně, kdy drtivá většina lidí z vesnice byla na poli, hasiči dohlíželi na domovy obyvatel celé vesnice. Za zmínku stojí označení „Kučera“ na mapě Novin Českých. Kdysi tam byla malá farma, která byla domovem čtyř místních hospodářů. Následně tam zůstali jen dva: pan Horník a pan Janeček. Po odjezdu rodin do Československa místní obyvatelé dlouhou dobu nacházeli v jejich domovech odpočinek, když chodili do lesa sbírat houby nebo pro nějakou jinou potřebu. Připomeňme si, že na místě Novin v polovině předminulého století rostl hustý les, a když v roce 1869 lesy vykoupili přistěhovalci z Čech, nejdříve se začaly kácet stromy a potom zařizovat hospodářství a obydlí. Není tajemstvím, že Češi s sebou přivezli dost pokrokových přínosů a technologií pro tuto dobu, které úspěšně využívali na ukrajinské půdě a v tehdejší zemědělství.

Text: Marie Čonková, zdroje: Periodikum Gomin a Hlas Ukrajiny, Mlynov, 2020.

Návštěvy Novin Českých Vl. Libovického

Vladimír Libovický, nejslavnější rodák z obce Noviny České a jeden z nejvýznamnějších Čechů z Volyně z umělecké oblasti, jezdil na Ukrajinu opakovaně tam, kde měl mnoho přátel. Nejvíce v Novinách, které pokaždé navštěvoval. V letech 1967 a 1972 navštívil svou rodnou vesnici a setkal se s žáky a obyvateli obce. A nejbližší mu byla rodina Kateřiny a Ivana Sidorukových. „Skoro čtyřicet let Libovický nebyl ve své vesnici,“ povídá Kateřina Josefovna. „A kdo ví, jak dlouho by to ještě trvalo, nebýt našeho učitelského entuziasmu. Tehdy, v polovině šedesátých let, jsem se jako mladá učitelka dala unést vlastivědou. A nejvíce můj manžel Ivan Grigorovič (bohužel už nežije). On byl v té době vedoucím knihovny a vynaložil mnoho sil na založení selského muzea. Patřičnou se stala otázka o vážených občanech původem z naší vesnice. A nejdříve – o Vladimíru Libovickém. Našli jsme pomocí velvyslanectví jeho adresu, napsali dopis a obdrželi odpověď. Vladimír potom souhlasil s návštěvou svého rodiště. To bylo mimořádné setkání. Poslouchali jsme hosta se zatajeným dechem (hovořil čistou ukrajinštinou) a ponořili jsme se do světa divadla a baletu, o kterém tehdy málokdo něco věděl. Když po slavnostním setkání padla otázka o ubytování, tak jsme nabídli svůj dům a host tuto nabídku přijal. Samozřejmě jsme šli spát až nad ránem. Protože Vladimír s mým Ivanem pořád zpívali ukrajinské písničky. Tímto dnem vznikla těsná družba s naším krajanem a umělcem. Ještě dvakrát navštívil vesnici a pokaždé se ubytoval u nás. My jsme byli více než desetkrát na návštěvě u něj. Vladimír nás vozil po celém Československu. Ukázal nám všechna významná kulturní a historická místa. Obdrželi jsme od něj mnoho dárků, ale bezpochyby nejpamátnejším dárkem byla vyšívaná košile, se kterou se prakticky nerozlučoval při pohostinských vystoupeních po Evropě. Dali jsme ji do muzea stejně jako mnoho jiných dárků od Libovického.“ Selské muzeum bylo otevřeno v šedesátých letech minulého století a bylo zde dost zajímavých exponátů. Jako jeden mezi nimi – vavřínový věnec známého choreografa světové úrovně, původem z Novin, Vladimíra Libovického, který ho dostal jako vyznamenání za vítězství na soutěži v Paříži. Dlouhou dobu bylo vyznamenání jedním z nejceněnějších exponátů v muzeu. V průběhu let však mnoho lidí ztratilo zájem o historii a místní tradice a dědictví komunity, které si našlo místo v muzeu, pomalu změnilo své sídlo. Kde je nyní onen vavřínový věnec, nikdo neví jistě, ačkoliv generace, která se narodila

Vladimír Libovický v muzeu v Novinách Českých v roce 1972.

a vyrostla v samostatném ukrajinském státě, by snad měla zájem nejen vidět na vlastní oči toto vyznamenání slavného krajana, ale také poznat jeho životopis. V letech, kdy byl vedoucím muzea Ivan Grigorovič Sidoruk, byla základna místní tradice aktivně naplňována. Češi, kteří přijížděli na návštěvu, vždy přiváželi a nechávali něco zajímavého a historicky hodnotného. Přijížděl sem Vladimír Libovický, který, jak se říká, neměl prázdné ruce. Bez nadsázky, Ivan Grigorovič chránil tyto malé kousky místní tradice jako nejdražší poklady, kam vložil částku své duše. Mimochodem, obecní vlastivědná pokladnička se stala natolik celonárodním dílem, že myslivci mohli střílet divočáka bez povolení, aby z něho udělali vycpaninu pro muzeum. Zajímavá a důležitá historická skutečnost, kterou snad současná mládež nezná. Řeč je o tom, že v poválečném období byly prostory klubu v Novinách jednou z největších kulturních institucí v okrese a proto se tam opakovaně konaly okresní konference a další akce. Samozřejmě status Novin díky takové pozornosti jen rostl v další popularitě. Obecně platí, že pokud se podíváme na historii Novin a dáme ji na stránky publikace, bude to samozřejmě poutavý příběh o vesnici a lidech, kteří vytvořili historii své rodné země a historii jiných zemí....

Text: Marie Čonková, zdroj: Česlav Chytrý, Potomci z Čech u hrobu svých příbuzných, rok 2018, Periodikum Gomin Mlynov, 2020.

Jaroslav Čurda

Medailonek

Pan Jaroslav Čurda se narodil 23. listopadu 1913 v Ozeranech Českých okres Luck v SSSR, jako syn Theodora Čurdy, rolníka v Ozeranech Českých, a jeho manželky Marie, roz. Kučerové. V Ozeranech chodil do školy, vyučil se sedlářem. Pocházel z velké rodiny, kde žili s rodiči čtyři bratři. Jeden vlastní a dva nevlastní. Pan Čurda byl nejmladší. Tatínek od rodiny odešel k jiné ženě. Bratři Vladimír a Václav Hábové emigrovali ve třicátých letech do Argentiny. Již se s nimi nikdy nesetkal.

V roce 1939 byl povolán na vojenskou službu v polské armádě, kde složil v Krakově vojenskou přísahu. Po napadení Polska Německem v září 1939 se zúčastnil bojů proti německým okupantům. Krátce po napadení Německem se zapojila do boju v Polsku i sovětská armáda. Sověti nechtěli přenechat Polsko Němcům. Mnoho polských vojáků a důstojníků padlo do sovětského zajetí, a tak i pan Jaroslav Čurda. V sovětském zajateckém táboře přežil své první zajetí. Vrátil se do Ozeran, kde však již nenašel svoji maminku Marii. Ta zemřela žalem a strachem o svého syna. V Ozeranech se v té době strchoval před ruskými vojáky ze strany jedné a banderovci ze strany druhé. Obě skupiny kradly a zabíraly hospodářské produkty i zvířata. Koně, prasata, krávy. Byl trvale v nebezpečí a v ohrožení života. V březnu 1944 vstoupil jak mnoho volyňských Čechů do služeb 1. československého armádního sboru pod velením generála Svobody. V hodnosti svobodníka byl zařazen k dělostřelectvu jako nabíječ. Se Svobodovou armádou prožil krvavé boje u Dukly. Celý život vyprávěl, jak trpěl i za koně, kteří tahali děla do kopců a v bahně, a jak sám generál Svoboda pomáhal uvízlá děla tlačit. Moc ho za to obdivoval. Po Dukle se zúčastnil i bojů u Jasla a Liptovského Mikuláše. U Mikuláše byl společně s několika dalšími vojáky zajat po chybě jejich slovenského velitele. Hrozila jim poprava a stáli již před popravčí četou. Naštěstí německý důstojník popravu zastavil a vojáci byli odvezeni do dalšího lágru, tentokrát v Berlíně. Od 5. března 1945 tvrdě dřel v německém táboře při úklidu sutě po bombardování a pochovával mrtvé. Němci se k zajatcům chovali krutě, dostávali k jídlu jen řepu a denně je budili mlácením násadou přes chodidla. Při práci byl opět často ohrožen na životě německými obyvateli Berlína, kteří se nechtěli smířit s porážkou. Dne 5. května 1945 byl lágr osvobozen Američany a volyňští vojáci odjeli s Rudou armádou zpět na Volyň. Na základě tohoto přesunu se stala nějaká administrativní chyba při zjišťování totožnosti a od té doby byl Jaroslav Čurda prohlášen za nezvěstného, což mu po válce v Čechách dělalo problémy při přidělování kompenzací vojákům našeho sboru. Nakonec dostal v roce 1960 „Dukelskou pamětní medaili“ a tím bylo pro naše úřady vše vyřešeno.

Po odsunu na Volyň a propuštění z lágru putoval pěšky do svých Českých Ozeran. Nedaleko v Lucku žil ještě jeho bratr Antonín, který zde provozoval řeznictví. Jeho tatínek také ještě žil, ale již měl jinou rodinu. Zůstal tedy na všechno sám. Seznámil se s paní Helenou Gabrielovou, Tlustou. S ní a s dalšími volyňskými Čechy z Moštěnic odešel v roce 1947 do Čech. Usadili se v Mašťově na Podbořansku. V roce 1950 se

v Nepomyšli s paní Helenou Gabrielovou oženil a vychovali spolu dvě dcery. Vlastu a Marii, kterým společně se svou ženou vštěpovali lásku k přírodě a zvířatům. Vedli je ke skromnosti a naučili je vážit si života. S nevlastním bratry Hábovými ztratil kontakt z důvodů politické situace. Úřady mu nedovolily ani přijímat žádnou korespondenci. Pracoval nadále jako sedlář na státním statku. Měl krásný vztah ke koním, které nade vše miloval. Stačil se ještě potěšit s pěti vnoučátky a dne 20. 11. 1988 ve svých 75 letech ukončil svůj pohnutý život, provázený mnoha válečnými i dalšími utrpeními. Nikdy mu z hlavy nezmizely hrůzy, které musel prožít a šly s ním po celý zbytek jeho života v Čechách. Svůj život prožil statečně, skromně a prostě. Velice si ho za to vážíme.

Text: Niebaurová Věra, foto: rodinný archiv.

Odešel Josef Kindl

Dne 20. března ve věku 97 let navždy odešel pan Ing. Josef Kindl z regionu Praha. Narodil se v roce 1928 v Buderáži. Během svého dospívání přišel takřka o celou svoji rodinu a po válce přišel do Československa sám. V Československou vystudoval vojenskou školu, kde získal titul inženýr. Do důchodu odcházel v hodnosti podplukovníka. Oženil se a vychoval dceru. Vstoupil do SČVP, kde byl aktivním a oblíbeným členem. Dokud mu zdraví dovoľovalo, účastnil se pravidelných setkání. Napsal Kroniku Buderáže, přispíval do Zpravodaje i Kupičovského hlasatele, zpracoval také životopis misionáře Jindřicha Duška. Čest jeho památce!

Príspevky na tisk únor - březen 2025

Region Hlavní město Praha

Jiřina Kolářová 200 Kč, Alena Podaná 300 Kč, Ing. Leon Polívka 500 Kč, JUDr. Dagmar Nygrínová 700 Kč, Vlasta Hrabáková 300 Kč.

Region Praha-Kralupy nad Vltavou

Miroslava Kuběnková 300 Kč.

Region Žatec

Mgr. Venuše Svobodová 500 Kč, Dagmar Maršíková 300 Kč, Olga Nepivodová 300 Kč.

Region Litoměřice

Daniela Zelenková 200 Kč, Anna Šarayová 200 Kč, Soňa Nováková 500 Kč, Knobovi 200 Kč, Jaroslava Kodešová 200 Kč, Jiří Albrecht 300 Kč, Jan Bohatec 100 Kč, Miroslav Bohatec 100 Kč, Irena Pötschová 200 Kč, Hana Novotná 100 Kč, Michal Doležal 200 Kč, Radka Váňová 200 Kč, Jaromír Janouch 250 Kč, Slavomír Chudoba 100 Kč, Martin Doležal 100 Kč, Vlastimil Bohatec 400 Kč, Ing. Petr Pánek 1 550 Kč, Mgr. Jitka Oleárníková 300 Kč, Anna Edrová 200 Kč, Gabriela Toullová 700 Kč.

Region Cheb

Anna Crhonková 400 Kč, Jaroslava Kusniariková 200 Kč.

Region Moravskoslezský

Olga Váňová 200 Kč, Dana Brožíková 200 Kč.

Region Broumov

Alexandr Stejskal 300 Kč.

Region Chomutov

Josef Lněniček 300 Kč, Anna Chloupková 100 Kč, Vlasta Nedbálková 100 Kč, Miroslava Fialová 300 Kč.

Region Podbořany

Šárka Fenclová 100 Kč, Miluše Šlégrová 400 Kč, Iveta Karlíčková 200 Kč, Stanislava Křížková 300 Kč, Emilie Marková 200 Kč, Anna Pastorová 200 Kč, Pavlíček Vladimír 200 Kč, Pavlíček Miroslav 200 Kč.

Region zahraničí

Vladimír Anděl, Londýn 588 Kč.

Region BRNO

V květnu oslaví 97 let **Alexander Šnajder** z Křemence, nyní Brno, 83 let **Vladimír Kačírek** ze Sklíně, nyní Olbramovice. Oběma jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region OLOMOUC

V lednu oslavila 70 let paní **Emilie Soušková**, roz. Bouzková, nyní Grygov u Olomouce. Dodatečně přejem vše nejlepší a mnoho zdraví.

V dubnu oslavuje 65 let **Miroslava Janoušková**, roz. Pallová z Brodku u Přerova, 50 let **Radek Soušek** z Grygova u Olomouce. V květnu oslaví 97 let **Marie Pospíšilová** z Podcurkova, nyní Olomouc. Všem Jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region NYMBURK

V našem regionu oslavili a oslaví svá jubilea tito naši spoluobčané: 91 let **Vlačihová Ludmila**, 87 let **Koníčková Emilie**, 85 let **Gerasimčuková Lidie**, 83 let **Černý Vladimír**, 75 let **Černá (Kuželová) Ludmila**, 70 let **Kuželová Nina**, **Kužel Jaroslav**, **Palamarčuková Pavlína**, **Volf Fedor**, 65 let **Gabriel František** (Jičín), **Poláčková Ludmila**, 60 let **Vlačihová Anna**, 50 let **Kadeřábková (Černá) Marie**, **Salačová Taťana**. Přejeme vše nejlepší do dalších let, hodně zdraví a pohody.

Region BROUMOV

V měsíci dubnu oslaví životní jubileum - 80 let - pan **Alexandr Stejskal** narozený v Sofiovece, nyní bytem Broumov. Přejeme hodně zdraví, štěstí a rodinnou pohodu.

Region HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V dubnu oslaví 86 let **Ludmila Fňukalová** z Kupičova, nyní Beroun, 84 let **Jiřina Vajnerová** z Libánovky, nyní Nové Strašecí.

V květnu oslaví 81 let **Vladimír Martinek** z Selenčiny, nyní Brod nad Labem, 81 let **Marie Nečasová** z Mstěšína, nyní Mimoň.

Dále oslaví 80 let **Ing. Ludvík Engel** z Bratislavy, nyní Praha. Přejeme vše nejlepší a mnoho zdraví!

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V dubnu slaví pan **Václav Hamáček**, nar. Opava, bytem Brumovice – 50 let; paní **Pavla Kovářová** – roz. Knobová, nar. Bílovec, bytem Lubojaty - 60 let; paní **Blanka Prušková** – roz. Moravcová, nar. Bílovec, bytem Nový Jičín - 60 let, pan **Jiří Krušina**, nar. Podcurkov, bytem Krnov – 65 let; pan **Zdeněk Kozák**, nar. Vítkov, bytem Melč – 65 let; paní **Vlasta Vašendová** roz. Samcová, nar. Rusín-Hroznová, bytem Krnov – 75 let; pan **Viktor Maulis**, nar. Hlinsk - Sedmihřany, bytem Osoblaha – 84 let; paní **Nonna Brezovská** – roz. Hončíková, nar. Hlinsk, bytem Krnov - 86 let, a paní **Božena Frolová** roz. Rošlapilová, nar. Janovka, bytem Hladké Žitovice - 88 let.

V květnu slaví paní **Nad'a Matušková** – roz. Klabanová, nar. Vítkov, bytem Ostrava – 75 let; paní **Ludmila Macenauerová** roz. Jelínková, nar. Hrušvice, bytem Krnov – 86 let; paní **Marie Urbanová** roz. Stehlíková, nar. Zborov, bytem Studénka – 86 let; a paní **Leonida Dolečková** roz. Tamchinová, nar. Malovaná, bytem Nový Jičín - Loučka - 88 let.

Všem jubilantům přejeme dny plné hlavně zdraví, vitality, pohody, radosti, spokojenosti a také štěstí.

Region TACHOV

V dubnu oslaví 91. narozeniny pan **Končický Vladimír** z Českého Straklova, nyní z Třemešného.

V květnu oslaví 85. narozeniny paní **Věra Pašková** z Holovně, která žije v Tachově.

V červnu bude 85 let panu **Josefu Burešovi** z Olšanky, žijícímu v Milíkově. Pevné zdraví, elán a pohodu přejeme také nejstarší člence našeho regionu, vitální paní **Glosové Anně** z Olšanky, která žije s rodinou v Tachově a dožívá se 97 let. Všem oslavencům i ostatním členům regionu přejeme hezké jaro.

Region PRAHA

V dubnu oslaví 75 let **Zdeňka Budková** ze Žatce, nyní Praha. Přejeme do dalších let zdraví a životní pohodu.

Region ŠUMPERK

V únoru oslavila 89 let paní **Evženie Pavlíčková**, roz. Veselovská z Buršovky 88 let, nyní Podbořany, Novostavců, nyní Velké Losiny. Dodatečně přejeme všechno nejlepší a mnoho zdraví.

V dubnu oslavuje 88 let paní **Marie Baxová**, roz. Doležalová z Koryla, nyní Ostrava, 86 let **Leňa Kašparová**, roz. Tichá z Horodiště, nyní Rapotín, 86 let **Ing. Vladimír Hajný** z Dorostaje, nyní Šumperk, 60 let **Ing. Pavel Holec** z Petrova nad Desnou.

V květnu oslaví 85 let paní **Vlastislava Soukupová** ze Staviště, nyní Šumperk, 82 let **Slavěna Eliášová**, roz. Lucuková z Podlisky, nyní Šumperk, 65 let **Jarmila Kindermannová**, roz. Žitná z Víkřovic. Všem oslavencům přejeme pevné zdraví a pohodu do dalších let.

Region CHOMUTOV

V dubnu oslaví 91 let paní **Libuše Beránková**, roz. Hloušková ze Zálesí, bytem Chomutov, 84 let paní **Marie Grulichová**, roz. Hnízdová z Moldavy, bytem Droužkovice, 90 let pan **Vlastimil Jelínek** z Michalovky, bytem Ondřejov u Pernštejna, 95 let paní **Zdeňka Vlnatá**, roz. Kopecká z Dlouhého Pole, bytem Nová Role, 91 let paní **Marie Žemličková**, roz. Svobodová z Moldavy, bytem Kadaň. V květnu oslaví 65 let pan **Jaroslav Báča** z Černic u Horního Jiřetína, 75 let pan **Petr Krista** z Rovna, bytem Jirkov, 85 let paní **Evženie Kovbasjuková** z Rovna, bytem Chomutov. Hodně zdraví, štěstí a spokojenosti!

Region MOHELNICE

V dubnu se dožívá 82. narozenin **Kašpar Bohumil** z Moravičan. V květnu oslaví 60. narozeniny **Listík Vladimír** z Dětrichova. Přejeme krásné narozeniny a hodně zdraví!

Region PODOBŘANY

V měsících dubnu a květnu slaví své výročí **Marie Ješkeová** z Kupičova 95 let, nyní Mašťov, **Jaroslava Kastlová** (roz. Hladíková) z Moskovštiny 77 let, nyní Podbořany, **Emilie Marková** z Dorohostajů 82 let, nyní Podbořany,

Emilie Nestarcová ze Sofíevky 93 let, nyní Podbořany, **Rostislav Pelant** z Buršovky 88 let, nyní Podbořany, **Venuše Ševčíková** ze Zdobunova 70 let, nyní Rakovník, a **Miluše Šlégrová** z Újezdce Českého 85 let, nyní Kryry. Všem oslavencům srdečně gratulujeme!

Region LITOMĚŘICE

V prosinci oslavil 83 let **Jiří Lucius** z Boratína, bytem Litoměřice.

V dubnu oslaví 81 let **Miloslav Bohatec** z Boratína, bytem Litoměřice, 89 let **Soňa Nováková (Šircová)** z Moštěnice, bytem Česká Kamenice, 83 let **Daniela Zelenková** z Boratína, bytem Litoměřice.

V květnu oslaví 70 let **Jiří Novák** z Hončárky, bytem Litoměřice, 75 let **Alena Žampachová** z Lipin, ten Dolní Nezly, 88 let **Ing. Rostislav Knob** z Bocánovky, bytem Chotiněves, 83 let **Dobromilla Knobová** z Boratína, bytem Chotiněves, 92 let **Josef Flandera** z Mirohoště, bytem Osek. Všem oslavencům přejeme jen to nejlepší, hodně zdraví a elánu štěstí do dalších let.

Region ŽATEC

V měsíci dubnu oslaví 82 let paní **Helena Fořtová**, roz. Menzlová z Jezírka, nyní Žatec, 88 let pan **Vladimír Kouřil** z Novokrajeva, nyní Losina, 83 let pan **Bedřich Kovář** z Novosilek, nyní Úlice-Město Touškov, 82 let pan **Jaroslav Nový** z Volkova, nyní Ostrov, 90 let pan **Miroslav Tomeš** z Hubína Č., nyní Žatec.

V květnu oslaví 86 let paní **Olga Černá**, roz. Kocková z Kvasilova, nyní Žatec, 87 let pan **Josef Nesvadba** z Omelanštiny, nyní Ústí nad Labem.

Do dalších let hodně zdraví, štěstí a spokojenosti!

Region TEPLICE

V březnu oslavil své 75. narozeniny pan **Miloslav Tesař** z České Kamenice, dlouholetý člen revizní komise regionu Teplice. Našemu jubilantovi srdečně blahopřejeme s přáním pevného zdraví a dostatku sil na další práci ve výboru regionu.

NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region Podbořany

Na podzim loňského roku zemřel pan **Jaroslav Šulc** z Kupičova, naposledy bytem v Podbořanech. Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Moravskoslezský

V únoru 2025 nás ve věku 86 let opustil dlouholetý člen od roku 2010 pan **Josef Skalka** z Oder. Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Teplice

Poslední únorový den jsme se naposledy rozloučili s paní **Jiřinou Jirkovou** z Modlan-Drahkova, rozenou Čechovou, rodačkou z bývalé obce Žichlice u Teplic. Obětavě pracovala řadu let jako hospodářka regionu. Rodině i přátelům vyslovujeme upřímnou soustrast.

Region Litoměřice

V lednu zemřel ve věku 84 let pan **Jaroslav Vyleťal** z Křemence, posledně bytem Ústí nad Labem.

V únoru zemřela ve věku 90 let paní **Lydie Bečvaříková** z Českého Straklova, posledně bytem DPS Louny. Upřímnou soustrast rodinám a pozůstalým.

Region Žatec

Dne 14. 1. 2025 zemřela ve věku 94 let paní **Ing. Lydie Šlehoferová** z Prahy. Pocházela ze Semidub.

Dne 1. 2. 2025 zemřel ve věku 77 let pan **Josef Honza** z Dolejší Hůrky. Pocházel z Horodiště.

Upřímnou soustrast pozůstalým!

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Rožtylská 1, 225 95 Praha. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Ve Zpravodajích jsou použity obrázky z fotobanky Canva. Číslo vydání 2/2025. Redaktorka: N. Chejnovská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na N. Chejnovská, Dlouhý Újezd 202, 34701 Tachov. Tiskne: MH Tisk, Bubenská 43, 170 00 Praha 7 Holešovice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č. 3/2025 je 25. 5. 2025. www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 15. dubna 2025. Číslo 3/2025 vyjde v červnu.